

พระสัมมาสัมพุทธโคตมเจ้า
อาจารย์ไชย ณ พา

สัมมา

มิจฉา

ธรรมกระจ่าง

กระจ่างสัจธรรม คุณธรรม จริยธรรม
ธรรมปฏิบัติ ธรรมปฏิบัติ และวิมุตติ

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ธรรมกระจ่าง

กระจ่างสังขธรรม คุณธรรม จริยธรรม ธรรมปฏิบัติ

ธรรมปฏิบัติ และวิมุตติ

โดย

พระสัมมาสัมพุทธโคตมเจ้า

อาจารย์ไชย ณ พล

สัมมา – มิจฉา

บรรณาธิการ : ญาณันวี ศรีบุญยาฐิติกุล, ญาณสุโข

รวบรวม : ญาณันวี ศรีบุญยาฐิติกุล, นิตินาถ ซาตศิรีวัฒนา

เผยแพร่ : ชัยชาญ รักร่างงาน

๑๓ เมษายน ๒๕๖๗

© มูลนิธิอุทยานธรรม

345 หมู่ 3 ต.สามร้อยยอด อ.สามร้อยยอด จ.ประจวบคีรีขันธ์ 77120

เว็บไซต์ : www.uttayarndham.org

สารบัญ

หลักการ

เกณฑ์แห่งสัมมาธรรม	8
ทำไมมิจฉาธรรมจึงเป็นเรื่องใหญ่	29
และจะจำแนกสัมมาธรรมกับมิจฉาธรรมได้อย่างไร	
จะรู้ได้อย่างไรว่าตัวเองมีมิจฉา	39
ทฎฐิติ ๖๒	49

สัมมา-มิจฉาในชีวิตประจำวัน

เกิดเป็นมนุษย์บรรลุนิพพานง่ายกว่าจริงหรือ	55
ทำดีไม่ได้ดี	58
สิ่งที่เป็นมงคลของเทวดาและมนุษย์	60
ที่พึงให้พ้นภัย	67
ฤกษ์ยามที่ดี	71
เครื่องรางมงคลและการอาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นที่พึง	77
การไหว้เทพเจ้ากับการปฏิบัติธรรม	84
ทานที่ทำให้แก่ญาติที่ตายไปแล้ว ญาติจะได้รับหรือไม่	94
ต้องกรวดน้ำอุทิศจึงได้รับบุญ จริงหรือไม่	98
การทำบุญให้ญาติผู้ใหญ่	100
การวางจิตเมื่อมีคนเสียชีวิต	102
ทำไมจึงต้องมีการไว้ทุกข์	105

หลักการ

เกณฑ์แห่งสัมมาธรรม

Q ถาม :

ท่านอาจารย์ขา แม่ ๆ แก่แล้ว ไม่อยากแสวงหาหลงผิดลองถูก
อีกแล้ว ถ้าเราจะเดินตามสัมมาธรรมให้สมบูรณ์ ท่านอาจารย์พอจะ
กรุณาให้เกณฑ์สัมมาธรรมชัด ๆ ให้พวกเรานำมาเป็นคู่มือปฏิบัติเลย
ได้ไหมคะ

A อาจารย์ไชย ณ พล ตอบ :

อาจารย์ขออภัยนะคะ เพราะเป็นเรื่องใหญ่ เป็นปฏิบัติการหลักของ
วิวัฒนาการ และเป็นกระบวนการสำคัญในการบรรลุธรรม ยกภูมิให้
สูงขึ้น ค่อย ๆ อ่านไปวันละน้อยก็ได้ ตรงไหนไม่เข้าใจ ก็ให้ลูก ๆ
อธิบายให้ฟัง อย่าศึกษาแค่ให้เข้าใจและจำได้ เพราะความจำไม่เที่ยง
จะไม่มีผลต่อชีวิตจิตใจ ดังนั้น ตรงไหนเข้าใจแล้วก็ปฏิบัติทันทีด้วย
การยกระดับมาตรฐานจิต ความเห็น การพูดจา การกระทำ อาชีพ
การทำงาน ความเพียร สติ สมาธิ ญาณ วิมุตติ สู่สัมมาธรรม เมื่อเข้าสู่

มาตรฐานสัมมาธรรมแน่นอนแล้ว ผลก็เกิดขึ้นทันที ภูมิก็สูงขึ้นทันที
ทำได้มาก ก็ปิดอบาย ทำได้หมด ก็หลุดพ้นเลย

หลักการแห่งสัมมาธรรม คือ

เห็นความจริงตรงตามความเป็นจริง เห็นความไม่จริงโดยเป็นความไม่
จริง

เห็นคุณโดยความเป็นคุณ เห็นโทษโดยความเป็นโทษ

เห็นความเป็นไปได้โดยความเป็นไปได้ เห็นความเป็นไปไม่ได้โดย
ความเป็นไปไม่ได้

เห็นปัจจัยแห่งความสำเร็จโดยความเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จ เห็น
ปัจจัยแห่งความล้มเหลวโดยความเป็นปัจจัยแห่งความล้มเหลว

เห็นกระบวนการสู่ความเจริญโดยความเป็นกระบวนการสู่ความเจริญ
เห็นกระบวนการสู่ความเสื่อมโดยความเป็นกระบวนการสู่ความเสื่อม

เห็นแก่นสารโดยความเป็นแก่นสาร เห็นความไม่มีแก่นสารโดยความไม่มี
แก่นสาร

เห็นสุขโดยความเป็นสุข เห็นทุกข์โดยความเป็นทุกข์

เห็นอริยสัจโดยความเป็นอริยสัจ เห็นความอมตะโดยความเป็นอมตะ
เป็นต้น

นี่คือหลักการ

เกณฑ์สัมมาธรรมชุต ๑ : สัจจะ - อสัจจะ

1. เห็นความจริงแท้ โดยความเป็นจริงแท้

สิ่งใดอมตะ ไม่เปลี่ยนแปลง สิ่งนั้นคือความจริงแท้

สิ่งใดไม่อมตะ มีการเปลี่ยนแปลง แปรปรวนไป สิ่งนั้นไม่ใช่ความจริงแท้

2. เห็นความจริงธรรมชาติ โดยความเป็นจริงธรรมชาติ

ความจริงที่มีอยู่ตามธรรมชาติ คือ รูป จิต เจตสิก นิพพาน

สิ่งที่ไม่ใช่รูป จิต เจตสิก นิพพาน ไม่ใช่ความจริงธรรมชาติ

3. เห็นความจริงเทียม โดยความเป็นจริงเทียม

สมมติในโลกและจักรวาลทั้งหมด คือความจริงเทียม

4. เห็นความเท็จ โดยเป็นความเท็จ

การปรุงแต่งเพื่อเจอไปไม่ตรงจริง เป็นความเท็จ

การคิดพลาถ่านฟุ้งซ่านไปไม่ตรงจริง เป็นความเท็จ

การสร้าง ความกลัว หวาดผวา ไปไม่ตรงจริง เป็นความเท็จ
ความอยากปรุง ความหวัง ไปไม่ตรงจริง เป็นความเท็จ
ความไม่อยากปรุง การบั่นทอน ไปไม่ตรงจริง เป็นความเท็จ
อุปาทาน พยายามยึดถือสิ่งที่ไม่แปรปรวนไปตลอดเวลา เป็นความเท็จ
ความเชื่อที่ไม่ตรงความเป็นจริง เป็นความเท็จ
อัตตา เป็นความเท็จ

เป็นต้น

เกณฑ์สัมมาธรรมชุต ๒ : คุณ - โทษ

1. ความบริสุทธิ์ อมตะ คือคุณอันยอดเยี่ยม
2. ปรมัตถปารมี คือคุณอันยั่งยืน
3. คุณวิเศษ คือคุณอันยิ่ง
4. กุศลทั้งหมด คือคุณ
5. ความสุข คือคุณ
6. ความทุกข์ คือโทษ
7. อกุศลทั้งหมด คือโทษ
8. ครุบาปกรรมทั้งหมด คือโทษอันยิ่ง
9. กิเลสทั้งหมด คืออาณาจักรโทษอันชั่วร้าย

10. อวิชชา คือยอดแห่งโทษทั้งปวง

11. ความประมาท คือที่รวมแห่งโทษทั้งปวง

เกณฑ์สัมมาธรรมชุต ๓ : ความเป็นไปได้ - ความเป็นไปไม่ได้

1. สัพเพสังขาราน อนิจจา - สังขารทั้งปวงไม่เที่ยง

การพยายามทำสังขารการปรุงประกอบทั้งปวงให้เที่ยง เป็นสิ่งที่เป็นไปไม่ได้

การพยายามทำสังขารทั้งปวง คือ ควอนตัม แรงแอนุภาค อะตอม โมเลกุล ธาตุสารประกอบ DNA, genes, cells เนื้อเยื่อ อวัยวะ สรีระ ความแข็งแรง โรคภัยไข้เจ็บ ความสัมพันธ์ สังคม โลก ธรรมชาติ ดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ กาแล็กซีให้ไม่เที่ยง เป็นสิ่งที่เป็นไปได้

2. สัพเพสังขาราน ทุกขา - สังขารทั้งปวงเป็นทุกข์

การพยายามทำสังขารการปรุงประกอบทั้งปวงให้เป็นสุขถาวร เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ อาจได้แค่สุขชั่วคราว ในที่สุดก็ต้องจบด้วยทุกข์อยู่ดี

การหวังว่าสังขารการปรุงประกอบทั้งปวงให้เป็นทุกข์ เป็นสิ่งที่เป็นไปได้

3. สัพเพธัมมาน อนัตตาคติ - สิ่งทั้งปวงไม่เป็นตน

การพยายามปั้นอนัตตาให้เป็นตนลักษณะต่าง ๆ ขนาดต่าง ๆ ฐานะต่าง ๆ เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ อาจได้แค่การปั้นแต่งลม ๆ แล้ง ๆ แล้วก็

ต้องสลายหายวับไป

การยอมรับว่าขั้นห้า ฐานะ ตำแหน่ง หน้าที่ ความรับผิดชอบ ไม่เป็น
ตน เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ ทันทที่ยอมรับเช่นนั้น

เป็นต้น

เกณฑ์สัมมาธรรมชุต ๔ : ความสำเร็จ - ความล้มเหลว

1. ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จ

ความไม่ยินดี ความไม่พากเพียร ความไม่ใส่ใจ ความไม่ชวนชววย
พัฒนา เป็นปัจจัยแห่งความล้มเหลว

2. สัทธาพละ วิริยพละ สติพละ สมาธิพละ ปัญญาพละ เป็นปัจจัย
แห่งความสำเร็จ

ขาดพลังสัทธา ขาดพลังความเพียร ขาดพลังสติ ขาดพลังสมาธิ ขาด
พลังปัญญา เป็นปัจจัยแห่งความล้มเหลว

3. การประกอบบุญส่วน เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จ

การประกอบผิดส่วน เป็นปัจจัยแห่งความล้มเหลว

4. สัมมาธรรมทั้งหมด เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จ

มิถฉาธรรมทั้งหมด เป็นปัจจัยแห่งความล้มเหลว

เกณฑ์สัมมาธรรมชุด ๕ : ความเจริญ - ความเสื่อม

1. โลภะเป็นเหตุแห่งความเสื่อม คือ นำสู่ความสูญเสีย และความอดอยาก

โทสะเป็นเหตุแห่งความเสื่อม คือ นำสู่การต่อสู้ และสงครามทำลายล้าง

โมหะเป็นเหตุแห่งความเสื่อม คือ นำสู่การดำเนินชีวิตผิด และโรคร้ายนานา

กลไกทั้งหมดนี้เป็นกระบวนการสู่ความเสื่อม

2. อวิชชาเป็นเหตุแห่งความเสื่อม ปฐกิลีสนานา คือ ความฟุ้งซ่าน มานะ ถือตัวว่าฉันดีกว่าเขา เสมอเขา ต่ำต้อยกว่าเขา ความยึดถือมัวเมาในอรูปรูปลักษณ์ ความยึดถือมัวเมาในรูป ความยึดถือมัวเมาในกาม ความกระทบกระทั่งหุนหันุนใจ ความสงสัยลังเล ความประมาทในศีล และการยึดถือสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นตน กลไกทั้งหมดนี้เป็นกระบวนการสู่ความเสื่อม

3. การละชั่ว (อวิชชา โมหะ โทสะ โลภะ) ประพฤติชอบ ชำระจิตให้ใสรอบ เป็นกระบวนการสู่ความเจริญ

4. ความเพียรละบาปที่เกิดขึ้นแล้ว ความเพียรป้องกันบาปที่ยังไม่เกิดมิให้เกิดขึ้น ความเพียรเจริญกุศลที่ยังไม่เกิดให้เกิดขึ้น ความเพียรรักษาพัฒนากุศลที่เกิดแล้วให้เจริญงอกงาม เป็นกระบวนการสู่ความ

เจริญ

5. ทาน ศีล ภาวนา การชวนชวายเป็นกิจส่วนรวม ความเคารพให้เกียรติ อ่อนน้อมซึ่งกันและกัน การฟังสังฆกรรม การแสดงแบ่งปันเผยแผ่สังฆกรรม การอุทิศบุญที่ทำแล้ว การอนุโมทนายินดีในบุญ การแก้ปัญหาให้ตรงสัจจะ ทั้งหมดนี้เป็นกระบวนการสู่ความเจริญ

6. การอุทิศชีวิตเพื่อเจริญทานอันควร ศีลอันหมดจด การสละกามอันเลอะเทอะเหมามัว ปัญญาอันเที่ยงตรง ชันดีอย่างปล่อยวาง วิริยะสายกลาง สัจจะอันพอเหมาะพอดี อธิษฐานอันมั่นคงเด็ดเดี่ยว เมตตาสากล อุเบกขาสงบสนิท ทั้งหมดนี้เป็นกระบวนการสู่ความเจริญ

7. สัทธินทรีย์ วิริยินทรีย์ สตินทรีย์ สมาธินทรีย์ ปัญญินทรีย์ เป็นกระบวนการสู่ความเจริญ

เกณฑ์สัมมาธรรมชุต ๒ : มีแก่นสาร - ไร้แก่นสาร

รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ไร้แก่นสาร

นิพพาน คือแก่นสาร

ความคิดปรุงแต่ง ไร้แก่นสาร

ปัญญาญาณ คือแก่นสาร

โลก ดวงดาว จักรวาล สสาร พลังงาน ไร้แก่นสาร

อมตธาตุ คือแก่นสาร

ทุกข์และเหตุแห่งทุกข์ ไร้แก่นสาร

สุขที่อาศัยปัจจัยปรุงแต่งให้เกิดขึ้น ไร้แก่นสาร

สุขบริสุทธิ์ ที่ไม่มีปัจจัยใด ๆ ปรุงแต่งได้ คือแก่นสาร

ความอยากดี ความหวังดี ไร้แก่นสาร

ศีล สมาธิ อปัมัญญา ปัญญา วิมุตติ คือแก่นสาร

สิ่งใดไม่บริสุทธิ์ ไม่เที่ยง ไม่อมตะ สิ่งนั้นไร้แก่นสาร

สิ่งใดบริสุทธิ์ อมตะ สิ่งนั้นคือแก่นสาร

เป็นต้น

เกณฑ์สัมมาธรรมชุด ๗ : สุข - ทุกข์

1. อวิชชาเป็นเหตุแห่งทุกข์ ปรุงทุกข์นานา คือ สังขาร วิญญาณ นาม รูป आयตนะ ผัสสะ เวทนา ตัณหา อุปาทาน ภพชาติ ชรา มรณะ ความโศก ความร่ำไรรำพัน ความคับแค้นใจ ความแค้นใจ

2. กิเลสทั้งหลายเป็นทั้งเหตุแห่งทุกข์และอาการแห่งทุกข์ คือ

อภิขมาวิสมโลภะ ความเพ่งเล็งอยากได้ ละโมบ มุ่งจะเอาให้ได้

ความโกรธ จิตใจพลุ่งพล่านเดือดดาล เมื่อสิ่งที่พบไม่ลงตัวกับความ

ปรารถนา

ความผูกใจเจ็บใจ เก็บความโกรธไว้ ไม่ยอมลืม ไม่ยอมปล่อย

ความพยายาม อารมณ์เจ็บแค้น หมายถึงร้ายทำลายผู้อื่นให้เสียหาย
หรือพินาศ

ความลบลຸ່ບູູຸຸຸຸຸຸ ອອກຕູູູູູູູູູ້

การดีเสมอ พยายามดีนั้นรันทที่จะมี จะเป็น จะได้รับการยอมรับ
เหมือนกับคนอื่น

ความริษยา กระทบกระวายทนไม่ได้เมื่อเห็นคนอื่นได้ดีกว่า

ความตระหนี่หวงแหน ในกิจที่ควรให้ก็ไม่ให้ ในกาลที่ต้องสละก็ไม่
ยอมสละ

ความเจ้าเล่ห์มายา สร้างทำเป็นคนดีทั้ง ๆ ที่ไม่ดีจริง อำพรางความ
จริงเพื่อให้คนอื่นเข้าใจผิด

ความโอ้อวด พยายามอวดฐานะด้วยสิ่งของ พยายามอวดดีด้วยการให้
ที่ไม่เหมาะสม โหม้เกินความจริง

ความหัวดีถืออื้อรันทัน จิตใจกระด้าง ไม่ยอมรับฟัง ไม่รับความช่วยเหลือ
จากใคร ต่อต้านปฏิเสธแม้ในสิ่งที่มีประโยชน์

ความแข่งดี แก่งแย่งชิงดี ยื้อแย่งเอามาโดยไม่ชอบธรรม

มานะ ความถือตัวว่าฉันสูงกว่าเขา ฉันเสมอเขา ฉันต่ำกว่าเขา
พยายามปั้นตัวตนให้ใหญ่ พยายามบีบตัวตนให้เล็ก พยายามเทียบ
ตัวตนให้เสมอคนอื่น

ความดูหมิ่น เหยียดหยามตัวเอง ดูหมิ่นดูแคลนคนอื่น

ความมัวเมา เมาในชาติกำเนิดหรือฐานะตำแหน่ง เมาในวัยหนุ่มสาว
เมาในความแข็งแรงไม่มีโรค เมาในชีวิต และเมาในทรัพย์

ความประมาท เลินเล่อ ขาดสติกำกับ ขาดโยนิโสมนสิการ ไม่ประเมิน
ผลที่ตามมา ไม่สนใจดีชั่ว ทำตามอำเภอใจตนเท่านั้น

เหล่านี้คือเหตุและอาการแห่งทุกข์

3. การอยู่กับสิ่งที่ลงตัวกันโดยธาตุโดยธรรม เป็นความสุข
4. สมณะ วิปัสสนา วิราคะ เป็นทั้งกลไกแห่งความสุขและสุขลึกซึ่งโดย
สภาวะเอง
5. การที่จิตตั้งมั่นอยู่กับจิตโดยไม่ปรุงอะไรเลย เป็นสุขโดยสภาวะ
(ไม่ใช่สุขเวทนา ไม่ต้องอาศัยปัจจัยอื่นใดทำให้สุข)
6. ความบริสุทธิ์แห่งพระนิพพาน เป็นสุขอย่างยิ่ง

เกณฑ์สัมมาธรรมชุต ๘ : อริยสัจ - ความอมตะ

1. ทุกขอริยสัจ

เกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นทุกข์ธรรมดา

อวิชาปรุงแต่งสังขาร คิดฟุ้งซ่านไปสร้างอารมณ์ต่าง ๆ เป็นทุกข์ปรุงแต่ง
อัตตาตัวตนเป็นตัวเสพทุกข์ สะสมทุกข์ แพร่ระบาดทุกข์
ระบบต่าง ๆ เป็นทุกข์เพราะสมมติ

2. สมุทัยอริยสัจ

อวิชา คือสมุทัย

ตัณหา คือสมุทัย

3. นิโรธอริยสัจ

การดับอวิชาและตัณหาขาดสูญ คือนิโรธ นิโรธมีรสบรมสุข ในบรมว่าง

4. มรรคอริยสัจ

การจะดับสมุทัย เข้าสู่นิโรธได้บริบูรณ์ ต้องดำเนินตามกระบวนการ
แห่งอริยมรรค คือ

สัมมาทิฐิ พระพุทธเจ้าตรัสสอนว่า "สัมมาทิฐิของพระอริยะที่
เป็นอนาสวะ เป็นโลกุตตระ เป็นองค์มรรค คือ ปัญญา ปัญญินทรีย์
ปัญญาพละ ธัมมวิจยสัมโพชฌงค์ ความเห็นชอบของภิกษุผู้มีจิตไกล

ข้าศึก มีจิตหาอาสวะมิได้ พรั่งพร้อมด้วยอริยมรรค เจริญอริยมรรคอยู่
นี้แล สัมมาทิฏฐิของพระอริยะที่เป็นอนาสวะ เป็นโลกุตตระ เป็นองค์
มรรค"

สัมมาสังกัปปะ พระพุทธเจ้าตรัสสอนว่า "สัมมาสังกัปปะของพระ
อริยะที่เป็นอนาสวะเป็นโลกุตตระ เป็นองค์มรรค คือ ความตริภิกข
ความวิตก ความดำริ ความแน่ว ความแน่น ความปักใจ วชิสังขาร ของ
ภิกษุผู้มีจิตไกลข้าศึก มีจิตหา อาสวะมิได้ พรั่งพร้อมด้วยอริยมรรค
เจริญอริยมรรคอยู่ นี้แล สัมมาสังกัปปะของพระอริยะที่เป็นอนาสวะ
เป็นโลกุตตระ เป็นองค์มรรค"

สัมมาวาจา พระพุทธเจ้าตรัสสอนว่า "สัมมาวาจาของพระอริยะที่
เป็นอนาสวะ เป็นโลกุตตระ เป็นองค์มรรค คือความงด ความเว้น
ความเว้นขาด เจตนางดเว้น จากวจีทุจริตทั้ง ๔ (พูดเท็จ ส่อเสียด
หยาบคาย เพื่อใจ) ของภิกษุผู้มีจิตไกลข้าศึก มีจิตหาอาสวะมิได้ พรั่ง
พร้อมด้วยอริยมรรค เจริญอริยมรรคอยู่ นี้แล สัมมาวาจาของพระ
อริยะที่เป็นอนาสวะ เป็นโลกุตตระ เป็นองค์มรรค"

สัมมากัมมันตะ พระพุทธเจ้าตรัสสอนว่า "สัมมากัมมันตะของพระ
อริยะที่เป็นอนาสวะ เป็นโลกุตตระ เป็นองค์มรรค คือ ความงด ความ
เว้น เจตนางดเว้น จากกายทุจริตทั้ง ๓ (ฆ่าหรือทำร้ายชีวิตอื่น ลัก ฉก

ฉ้อ กรรโชก ข่มขู่เพื่อทรัพย์สินของผู้อื่น ประพฤติผิดในกาม) ของภิกษุผู้มีจิตไกลข้าศึก มีจิตหาอาสวะมิได้ พรั่งพร้อมด้วยอริยมรรค เจริญอริยมรรคอยู่"

สัมมาอาชีวะ พระพุทธเจ้าตรัสสอนว่า "สัมมาอาชีวะของพระอริยะที่เป็นอนาสวะ เป็นโลกุตระ เป็นองค์มรรค คือ ความงด ความเว้น เจตนางดเว้น จากมิถฉาอาชีวะ (การโกง การล่อลวง การตลบตะแลง การมอบตนไปในทางผิด) ของภิกษุผู้มีจิตไกลข้าศึก มีจิตหาอาสวะมิได้ พรั่งพร้อมด้วยอริยมรรค เจริญอริยมรรคอยู่"

สัมมาวายามะ พระพุทธเจ้าตรัสสอนว่า คือ "ความเพียรชอบให้เกิด ฉันทะ พยายาม บรรเทาความเพียร ประคองจิตไว้ ตั้งจิตไว้

๑. เพื่อมิให้อกุศลธรรมอันลามกที่ยังไม่เกิด บังเกิดขึ้น
๒. เพื่อละอกุศลธรรมอันลามกที่บังเกิดขึ้นแล้ว
๓. เพื่อให้กุศลธรรมที่ยังไม่เกิด บังเกิดขึ้น
๔. เพื่อความตั้งอยู่ ไม่เลือนหาย เจริญยิ่ง ไพบูลย์ มีขึ้น เต็มเปี่ยมแห่งกุศลธรรมที่บังเกิดขึ้นแล้ว"

สัมมาสติ พระพุทธเจ้าตรัสสอนว่า "คือ ความรำลึกชอบ

๑. พิจารณาเห็นกายในกายอยู่ มีความเพียร มีสัมปชัญญะ มีสติ กำจัดอภิชฌาและโทมนัสในโลกเสียได้

๒. พิจารณาเห็นเวทนาในเวทนาอยู่ มีความเพียร มีสัมปชัญญะ มีสติ
กำจัดอภิชฌาและโทมนัสในโลกเสียได้

๓. พิจารณาเห็นจิตในจิตอยู่ มีความเพียร มีสัมปชัญญะ มีสติ กำจัด
อภิชฌาและโทมนัสในโลกเสียได้

๔. พิจารณาเห็นธรรมในธรรมอยู่ มีความเพียร มีสัมปชัญญะ มีสติ
กำจัดอภิชฌาและโทมนัสในโลกเสียได้"

สัมมาสมาธิ พระพุทธเจ้าตรัสสอนว่า "คือ ความมีใจตั้งมั่นชอบ ลอก
สังขารออก จนจิตหมดจดโดยลำดับ คือ

๑. สงัดจากกาม สงัดจากอกุศลธรรม บรรลุปฐมฌาน มีวิตก วิจารณ์ มี
ปีติ และสุขอันเกิดแต่วิเวกอยู่

๒. บรรลุดูตฌาน มีความผ่องใสแห่งจิตในภายในเป็นธรรมเอกผุดขึ้น
เพราะวิตกวิจารณ์สงบไป ไม่มีวิตก ไม่มีวิจารณ์ มีปีติ และสุขอันเกิดแต่
สมาธิอยู่

๓. มีอุเบกขา มีสติ มีสัมปชัญญะ เสวยสุขด้วยนามกาย เพราะปีติสิ้น
ไป บรรลุดูตฌาน ที่พระอริยะทั้งหลายสรรเสริญว่า ผู้ได้ฌานนี้เป็นผู้
มีอุเบกขา มีสติ อยู่เป็นสุข

๔. บรรลุดุจตุตถฌาน ไม่มีทุกข์ ไม่มีสุข เพราะละสุข ละทุกข์ และดับ
โสมนัสโทมนัสก่อน ๆ ได้ มีอุเบกขาเป็นเหตุให้สติบริสุทธิ์อยู่"

5. ผลคือสัมมาญาณะ สรุปรูปจากคำสอนของพระพุทธองค์ได้ว่า คือ การเห็นแจ้งจะด้วยแสงจิตโดยตรง (ญาณ) โดยปราศจากความคิด ความคาดหวัง อารมณ์ปรุงแต่งใด ๆ โดยสิ้นเชิง เป็นปัญญาชั้นสูง เทียบตรง แจ่มแจ้ง ไร้ข้อกังขา ที่สมาธิจิตเท่านั้นพึงเข้าถึงได้ สัมมาญาณะมี ๗๓ ญาณ ดูได้ในญาณนิเทศ ปฏิสัมภิตามรรค ลองดู ตัวอย่างที่ชนทั่วไปคุ้นเคยกันพอควร เช่น

วิปัสสนาญาณ เห็นแจ้งด้วยแสงจิต (ไม่ใช่คิด) ว่า กายนี้ไม่เป็นตน กายใด ๆ ก็ไม่เป็นตนของใคร

บุพเพนิวาสานุสติญาณ เห็นแจ้งด้วยแสงจิต (ไม่ใช่คิด) ว่า ชีวิตนี้มี วิวัฒนาการมาอย่างไร ตั้งแต่อดีตชาตินานไกล

จุตูปปาตญาณ เห็นแจ้งด้วยแสงจิต (ไม่ใช่คิด) ว่า กรรมที่บุคคลทำ แล้วกำกับความเป็นไปของชีวิตเขา

อนาคตังสญาณ เห็นแจ้งด้วยแสงจิต (ไม่ใช่คิด) ว่า อนาคตจิตนี้จะ พัฒนาไปได้ถึงไหน จักสำเร็จอะไรได้เมื่อใดบ้าง

ยถากัมมตาญาณ เห็นแจ้งด้วยแสงจิต (ไม่ใช่คิด) ว่า สิ่งขารทั้งปวงไม่ เทียง สิ่งขารทั้งปวงเป็นทุกข์ สิ่งทั้งปวงไม่เป็นตน

อาสวักขยญาณ เห็นแจ่มแจ้งด้วยแสงจิต (ไม่ใช่คิด) ว่า กามาสวะใน
สันดานเป็นสิ่งควรดับ และดับได้แล้วด้วยวิราคะ ทิฐฐาสวะในสันดาน
เป็นสิ่งควรดับ และดับได้แล้วด้วยวิราคะ ภวาสวะในสันดานเป็นสิ่ง
ควรดับ และดับได้แล้วด้วยวิราคะ อวิชชาสวะในจิตเป็นสิ่งควรดับ
และดับได้แล้วด้วยวิราคะ เป็นต้น

6. ผลคือสัมมาวิมุตติ สรุปรูปจากคำสอนของพระพุทธองค์ได้ว่า จะ
ปรากฏ

วิมุตติญาณ เห็นแจ่มแจ้งด้วยแสงธรรม (ไม่ใช่จินตนาการ) ว่า กิเลส
ปัจจัยปรุงแต่งทั้งปวงสิ้นสลายแล้ว ภพชาติสิ้นแล้ว พรหมจรรย์อยู่จบ
แล้ว ถึงสภาวะใหม่ที่ไม่เคยพบมาก่อน คือ "พุทธะ รู้ ตื่น เบิกบาน
อย่างบริสุทธิ์"

วิมุตติญาณทัสสนะ แจ่มแจ้งด้วยพุทธะ เห็นสัจจะแจ่มแจ้ง กว้างไกล
ปรากฏปัญญาญาณใหม่ในสิ่งทั้งปวงอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน มี
วิสัยทัศน์ใหม่ที่ทะลุทะลวงสรรพสิ่งเหนือโลกเหนือจักรวาลด้วยญาณ
บริสุทธิ์ อย่างไม่อาจหวนกลับไปสู่ความเข้าใจแบบเดิมที่มีอวิชชา
ปนเปื้อนได้อีก วิมุตติญาณทัสสนะเป็นปัญญาญาณชั้นสูงสุดที่บุคคล
พึงได้

การจะเข้าถึงวิมุตติได้ มีสามทางหลัก คือ

1. เจโตวิมุตติ โดยการเจริญอัปปมัญญาเจโตวิมุตติ แล้วปล่อยวางแม้ อุเบกขาอันประณีต สงบ สู่พระนิพพานอันบริสุทธิ
2. ปัญญาวิมุตติ เข้าฌาน ๑ ถึง ฌาน ๗ ในฌานใดก็ได้ วิปัสสนาเห็น ปัจจัยปรุงแต่งจิต แล้วดับปัจจัยเหล่านั้นให้ขาดสูญ ก็บรรลุธรรมได้
3. อุภโตภาควิมุตติ ทั้งเจริญเจโตวิมุตติด้วยและปัญญาวิมุตติด้วย ก็จะได้วิมุตติบริบูรณ์ พร้อมคุณวิเศษใหญ่

7. ผลคือความอมตะ

อีกสิ่งหนึ่งที่พระผู้มีพระภาคทรงค้นพบคืออมตธาตุ ท่านพระสารีบุตร ก็สอนท่านพระอนูรุทธให้ดับมานะและอุทธัจจะ แล้วน้อมสู่อมตธาตุ ท่านพระอนูรุทธก็สำเร็จอรหัตต์เลย

อมตธาตุ คือ ธาตุที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ คงอยู่อย่างนั้นเอง ตลอดกาล มีธรรมชาติบริสุทธิ์สมบูรณ์ ว่าง โปร่งใส

อมตธาตุไม่ใช่รูปธาตุ (ดิน น้ำ ลม ไฟ โมเลกุล อะตอม ควาร์ก ควอนตัม neutrino หรือ hig boson)

อมตธาตุไม่ใช่รูปธาตุ (อากาศ อนุญายตนะ วิญญาณัญญายตนะ อากิญจัญญายตนะ เนวสัณญานาสัณญายตนะ)

ด้วยเหตุที่อมตธาตุมีความอมตะ ผู้อยู่ในอมตธาตุจึงไม่เกิด ไม่แก่ ไม่

เจ็บ ไม่ตาย ผู้ที่จะเข้าอมตะได้ ต้องนิพพาน (ดับกิเลสสูญ) ปราศจาก
ตัณหา อวิชชาโดยสิ้นเชิง

พระผู้มีพระภาคจึงทรงพาคนเจริญสติปัญญา ๔ สัมมัปปธาน ๔ อิทธิ
บาท ๔ อินทรีย์ ๕ พละ ๕ สัมโพชฌงค์ ๗ มรรค ๘ เพื่อให้จิตมีปัญญา
ญาณเห็นอวิชชาและตัณหา พร้อมมีกำลังที่จะดับได้สำเร็จสิ้นเชื้อ
ถาวร

อมตภาพที่พรหม เทวดา มนุษย์ จิตใจทั้งหลายแสวงหากันมานาน
แสนนานก็ ถูกพบ และพาเข้าถึงโดยพระผู้มีพระภาคและเหล่าพระ
อรหันต์นี่เอง

8. ผลคือบรมว่าง บรมสุข

พระผู้มีพระภาคตรัสว่า

"นิพพานัง ปรมัง สุขญญัง นิพพานัง ปรมัง สุขัง

พระนิพพานว่างอย่างยิ่ง พระนิพพานสุขอย่างยิ่ง"

พุทธชนตัวจริงย่อมศรัทธาในคำสอนพระพุทธเจ้า โดยไม่อวดเก่งกว่า
พระพุทธเจ้า ไม่ตีความไปตามอวิชชาสวะและทิฏฐาสวะของตน

พุทธชนแท้ย่อมตั้งหน้าตั้งตา ปฏิบัติ ปฏิบัติ ปฏิบัติ ตามพุทธวิธี
จนกว่าจะเข้าถึงนิพพาน

ว่างอย่างยิ่ง แค่เข้าความสงบแท้ในฌานสี่ก็สังต์ว่างมากแล้ว ครั้นเข้า
อรุณปาน ยิ่งว่างเวียงว่างไร้ขอบเขตยิ่งกว่า กระนั้นพระผู้มีพระภาคทรง
สอนให้ปล่อยวางแม้ว่างทั้งสองนั้น เข้าอมตธาตุแห่งนิพพานอันว่าง
สัมบูรณ์ (Absolute ว่าง) กว่าสองสภาวะนั้นอีก ต้องเข้าถึงด้วย
ตนเองจึงจะเข้าใจ จะเข้าถึงได้ ต้องไม่ตีความ ไม่มีความคิดเห็นใด ๆ
เข้าด้วยรู้บริสุทธิ์ตรง ๆ โดยปราศจากการปรุงแต่งใด ๆ

สุขอย่างยิ่ง แค่มีสุขเวทนาที่อิงอาศัยปัจจัยภายนอกมนุษย์ก็ปลาบ
ปลื้มดีใจกันแล้ว แต่พระผู้มีพระภาคทรงสอนให้ปล่อยวางสุขลักษณะ
ทาสเช่นนั้นเสีย พอได้สุขเวทนาที่ไม่อาศัยปัจจัยภายนอก มนุษย์ก็อิม
เอมอิมอกอิมใจกันแล้ว แต่พระผู้มีพระภาคทรงสอนให้ปล่อยวางสุข
ปรุงประกอบนั้นเสีย ทรงให้เข้าสู่สุขสภาวะแห่งจิตที่เหนือสุขเวทนา
จึงได้ฌานสี่ ห้า หก เจ็ด แปด เก้า ซึ่งสุขจริงและมหาศาลกว่าสุข
เวทนาอย่างไม่มีอาจเทียบได้ กระนั้นพระผู้มีพระภาคทรงสอนให้ปล่อย
วางสุขแม้ประณิตนั้นเสีย สลัดคืนแม้การประกอบเล็กน้อยที่ประณิต
อย่างยิ่ง น้อมสู่พระนิพพานอันบริสุทธิ์ ปราศจากการปรุงประกอบใด
 ๆ โดยสิ้นเชิง ใครเข้าถึงแล้ว จึงจะรู้จัก "บรมสุข" หรือ "สุข
บริสุทธิ์" ใครยังไม่ถึงก็ ปฏิบัติ ปฏิบัติ ปฏิบัติ อย่าให้พอวิชาปรุงแต่ง
อย่าให้มานะอวดเก่ง อย่าให้ทิฏฐิตีความหลอกล่อตนให้หลงทิศ จะผิด

ทาง และไม่อาจถึงเป้าหมายเหมือนท่านที่ปฏิบัติกันจริงจัง

สรุป

หากมีปัญญารู้เห็นตรงตามสัจจะอย่างนี้

หากปฏิบัติเพื่อละสิ่งที่ไม่จริง สิ่งที่เป็นไปไม่ได้ สิ่งที่เราเสื่อม สิ่งที่เราทุกข์ สิ่งที่เป็นเหตุเป็นกลไกเป็นอาการแห่งทุกข์ทั้งหมดอย่างนี้

หากปฏิบัติเพื่อเจริญสัจจะจริงในสิ่งที่เป็นไปได้ สิ่งที่เราสุข เราเข้าถึงความบริสุทธิ์ อมตะจริงอย่างนี้

เหล่านี้คือสัมมาธรรม

หากทำตรงข้ามกับสัมมาธรรม เป็นมิถนธรรม

รับฟังทาง YouTube

<https://youtu.be/99PISbD1zwc>

ทำไมมีจรรยาธรรมจึงเป็นเรื่องใหญ่ และจะจำแนกสัมมาธรรมและมีจ รรยาธรรมได้อย่างไร

Q ถาม :

มีคนฝากเรียนถามมาค่ะ ทำไมมีจรรยาธรรมจึงเป็นเรื่องใหญ่โตคะ เพราะอะไรจึงดูเหมือนเป็นเรื่องซีเรียส ทั้ง ๆ ที่น่าจะเป็นเรื่องเล็กน้อย อีกท่านหนึ่งถามว่า จะจำแนกสัมมากับมีจรรยาได้อย่างไร และหากพลาดไปแล้ว จะแก้ไขได้อย่างไรคะ และอีกหลายท่านบอกเสียว ไม่อยากให้พลาดค่ะ ขอความกรุณาท่านอาจารย์ด้วยค่ะ

A อาจารย์ไชย ฌ พล ตอบ :

เพราะมีจรรยาธรรมเป็นตัวตั้งต้นให้เกิดมิจฉาจิต มิจฉาทิฎฐิ มิจฉาดำริ

มิจฉาวาจา มิจฉากรรม มิจฉากิจ มิจฉาวายามะ มิจฉาสติ มิจฉาสมาธิ
มิจฉาญาณะ มิจฉาวิมุตติ และมิจฉาภุมิ ความเสียหายทั้งปวงนี้มี
จุดเริ่มต้นมาจากมิจฉาธรรม มิจฉาธรรมจึงเป็นต้นกำเนิดแห่งความ
เลวร้าย ผิดพลาด และทุกข์ทั้งปวง จึงเป็นเรื่องใหญ่ ผู้ปรารถนาความ
เจริญอันบริสุทธิ์ยั่งยืน จึงต้อง ใส่ใจ ป้องกัน และชำระล้างมิจฉา
ธรรมอย่างจริงจัง

ผลต่อเนื่องของ (Consequential Effect) มิจฉาธรรม

ตัวอย่างสัมมาธรรมกับมิจฉาธรรม และผลต่อเนื่อง

สัมมาธรรม

"สัพเพธัมมา อนัตตตาติ สิ่งทั้งปวงไม่เป็นตน" (พระสัมมาสัมพุทธเจ้า)

มิจฉาธรรม

"ต้องทำตัวให้ใหญ่เข้าไว้ อย่าให้ใครมาข่มได้" (คนหลงตน)

"ต้องทำตัวให้เล็กเข้าไว้ คนจะได้รักและเอ็นดู" (คนหลงคนอื่น)

อัตรตาทังหมต เกิดจากอวิชชา กับอุปาทาน

ผลต่อเนื่อง 1 - มิจฉาปฏิบัติ

อัตรตา แปลว่า ผู้เสพทุกข์เป็นอาภิน ทำหน้าที่เสพ สะสม และแพร่
ระบาดทุกข์ ดังนั้น หากยังมีอัตรตา ก็ยังเสพ สะสม แพร่ระบาดทุกข์อยู่

ผลต่อเนื้อง 2 - มิจฉาทิฏฐิ

อัตตา ปรุงแตงนิยามป็นตนให้เป็นต่าง ๆ เช่น

ฉันทุกขเหลือเกิน - ฉันสุขเหลือเกิน

ฉันแกง ต้องทำได้ - ฉันก็กกอก ทำไม่ได้หรือ

ฉันดี - ฉันเลว

ฉันรู้เยอะ - ฉันไม่รู้อะไรเลย

ฯลฯ

ผลต่อเนื้อง 3 - มิจฉาทิฏฐิ และมิจฉาดำริ

อัตตา สร้างมานะกิเลสต่อเนื้อง งานของมานะกิเลส คือ เปรียบตนกับ
คนอื่น

อาการของมานะกิเลสณัยที่ ๑

สำคัญว่าตนเลิศกว่าเขาในอดีต

สำคัญว่าตนเสมอเขาในอดีต

สำคัญว่าตนเลวกว่าเขาในอดีต

สำคัญว่าตนเลิศกว่าเขาในปัจจุบัน

สำคัญว่าตนเสมอเขาในปัจจุบัน

สำคัญว่าตนเลวกว่าเขาในปัจจุบัน

สำคัญว่าตนจะเลิศกว่าเขาในอนาคต

สำคัญว่าตนจะเสมอเขาในอนาคต

สำคัญว่าตนจะเร็วกว่าเขาในอนาคต

อาการของมานะกิเลสชั้นที่ ๒

เลิศกว่าเขา สำคัญว่าตนเลิศกว่าเขา

เลิศกว่าเขา สำคัญว่าตนเสมอเขา

เลิศกว่าเขา สำคัญว่าตนเร็วกว่าเขา

เสมอเขา สำคัญว่าตนเลิศกว่าเขา

เสมอเขา สำคัญว่าตนเสมอเขา

เสมอเขา สำคัญว่าตนเร็วกว่าเขา

เร็วกว่าเขา สำคัญว่าตนเลิศกว่าเขา

เร็วกว่าเขา สำคัญว่าตนเสมอเขา

เร็วกว่าเขา สำคัญว่าตนเร็วกว่าเขา

ผลต่อเนื่อง 4 - มิจฉาวาจา

เมื่อมีการเปรียบว่าตนสูงกว่าเขา เสมอเขา ต่ำกว่าเขาแล้ว ก็เกิดการป้อน
ปรุ่่งวาจาตามที่ตนเข้าใจและหลอกตนเอง และปรุ่่งวาจาที่จะทำให้คนอื่น
อับอายหรืออับอายเห็นใจตัวตนที่ตนป้อนแต่งขึ้น การปรุ่่งแต่งวาจาที่
ไม่ใช่สัจจะจริง ล้วนเป็นมิจฉาวาจา

ผลต่อเรื่อง 5 - มิจฉากรรม

เมื่อมีการเปรียบตนกับคนอื่นแล้ว จึงเกิดมิจฉากรรมตามมา

พวกที่คิดว่าตนเหนือกว่าเขา ก็จะเบียดเบียนคนอื่นเพื่อตน

พวกที่คิดว่าตนด้อยกว่าเขา ก็จะเบียดเบียนตนเพื่อคนอื่น

พวกที่คิดว่าตนเสมอเขา ก็จะเบียดเบียนคนหนึ่งเพื่ออีกคนหนึ่ง

ผลต่อเรื่อง 6 - มิจฉากิจ

เมื่อมีมิจฉากรรม กิจที่ทำด้วยมิจฉากรรม ก็เป็นมิจฉากิจ มิจฉาอาชีโว

เช่น นักการเมือง ตั้งใจดีและหวังดีต่อบ้านเมือง แต่เพราะการเปรียบเทียบ และการเบียดเบียนโดยระบบ วิธีการจึงไม่เป็นกุศล เต็มไปด้วยการแข่งขัน อวดดี สร้างศัตรู ทำลายล้างกัน จนยับเยินทั้งคู่โดยกลไก ก็เกิดการเอาเปรียบประเทศชาติและประชาชน ทั้งด้วยตนเองบ้าง ด้วยการอนุญาตให้ผู้อื่นทำบ้าง ซึ่งล้วนเป็นมิจฉากิจ

ผลต่อเรื่อง 7 - มิจฉาวายามะ

เมื่อตั้งจิตทำกิจผิด ความพยายามทั้งหลายก็จะเป็นไปเพื่อเพิ่มกิเลสตัณหา โลภะ โทสะ โมหะ งอกงาม

การตั้งจิตทำกิจผิด ทำให้กุศลไม่เกิด แม้อยากดี ทำดี ก็มีกิเลสแอบแฝงเสมอ

ผลต่อเรื่อง 8 - มิจฉาสติ

เมื่อศีลไม่สะอาด ไม่มีกุศล การตั้งสติอยู่กับกาย เวทนา จิต ธรรม ก็ทำไม่ได้ ทำให้ไม่เห็นความเป็นจริงต่าง ๆ ภายในตน

ผลต่อเรื่อง 9 - มิจฉาสมาธิ

เมื่อไม่มีสัมมาสติ พวกนี้ก็จะเข้าสมาธิไม่ได้เลย

ผลต่อเรื่อง 10 - มิจฉาญาณะ

เมื่อไม่มีสมาธิ ก็ไม่สามารถเห็นสัจจะตรงจริงตามจริงได้ ก็จะปรุงแต่งหรือแสวงหา beautiful ideas มาหลอกล่อตน ซโลมใจให้สบายในวิถีที่ตนทำอยู่ พวกนี้จะชอบแนวคิดดี ๆ ฉลาด ๆ เพราะเข้าไม่ถึงสัจธรรมแท้

ผลต่อเรื่อง 11 - มิจฉาวิมุตติ

แม้จะพยายามดิ้นรนหลุดพ้นอย่างไร ก็ไปมิจฉาวิมุตติเสมอ หมดสิทธิ์พ้นทุกข์ トラบที่ไม่เอาอึดตาออก

ผลต่อเรื่อง 12 - มิจฉาภูมิ

จำได้ไหมที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ "ผู้สมาทานมิจฉาทิฎฐิ ย่อมมือบาย ทุคติ วินิบาต นรकเป็นทีไป"

กลไกทั้งหมดนี้เป็นผลงานของอริชชา เป็นโมหะจิต โมหะจิตต้องลง
อบาย ส่วนใหญ่ไปเดรัจฉาน กรรมเปียดเบียนก็ต้องลงอบาย ไปเปรต
บ้าง เดรัจฉานบ้าง นรกบ้าง

เพราะอึดตาอีกเช่นกัน ชนรุ่นหลังมักสอนธรรมบรรพชนโดยไม่อ้างอิง
(มหาโจร) สติปัญญาจะเสื่อม เสียหาย และต้องลงอบาย ฯลฯ

โดยรวม มิจฉาธรรมจึงมีอบายเป็นที่ไป

ด้วยเหตุที่มนุษย์ยุคนี้สมาทานปนเปื้อนมิจฉาธรรมกันมาก พระผู้มีพระ
ภาคจึงตรัสไว้ว่า

"สัตว์ที่จุติ (เคลื่อน) จากมนุษย์แล้วกลับมาเกิดเป็นมนุษย์และเทวดา มี
เป็นส่วนน้อย สัตว์ที่จุติ (เคลื่อน) จากมนุษย์แล้วไปเกิดใน นรก
เดียรัจฉาน ปิตติวิสัย (เปรต) มีมากกว่าโดยแท้" (พระไตรปิฎก ๒๐/
๒๐๖/๓๘)

ทั้ง ๆ ที่โดยความเป็นจริง ตัวตนไม่มี แต่มิจฉาธรรมสามารถปั้นแต่ง
ตัวตนขึ้นมา และปรุงให้เป็นต่าง ๆ เติลิดไปเสพทุกข์ สร้างกิเลส และ
บาปกรรมนานา พาวิบัติได้ถึงเพียงนี้

นี่แค่มิจฉาธรรมตัวเดียวณะ ยังสร้างความวิบัติให้แก่ชีวิตจิตใจเพียงนี้
ลองประเมินดู หากมีมิจฉาธรรมหลายตัวพร้อมกัน ชีวิตจิตใจจะยับเยิน

เพียงใด ด้วยเหตุนี้ การทำดีก็ทำตาม ชั่วก็ตาม ด้วยมิจฉาธรรมนั้น ยังไงก็
ต้องลงอบาย ดีด้วยมิจฉาธรรมจึงเป็นความดีที่สูญเปล่า

เมื่อมิจฉาธรรมมีโทษมากเป็นภัยใหญ่อย่างนี้ ก็อย่าประมาท รีบชำระ
ล้างออกจากจิตให้หมดสิ้นโดยเร็ว เพื่อความปลอดภัยของตนเอง

การจำแนกสัมมาธรรม กับมิจฉาธรรม

1. แยกสัจจะ (ความจริงแท้) ออกจากอสังจะ (ความเท็จ และความจริง
เทียม-สมมติ) ให้ชัดเจน
2. กรณีคาบเกี่ยว เช่น ผสมปนกันอยู่ ให้ประเมินผลต่อเนื้อให้ชัด
ตลอดสาย
3. เทียบกับหลักธรรมที่พระพุทธองค์ทรงให้แล้วโดยละเอียดถ่องถ้วน

หากพลาดไปกับมิจฉาธรรมแล้ว จะแก้ไขได้อย่างไร

1. ละการสมาคมกับมิจฉาชนผู้วิ่งตามมิจฉาธรรมทันที อยู่กับสัมมา
กัลยาณมิตร ผู้ตั้งมั่นในสัมมาธรรม ปฏิบัติตามสัมมาธรรมเสมอ
2. เจริญธัมมวิจย จำแนกสัมมากับมิจฉาในทุกมิติชีวิตให้ชัดเจน เลือก
สัมมาธรรมเสมอ ละมิจฉาธรรมให้เด็ดขาด
3. ละความฟุ้งซ่าน ความคิดเห็นนานา อันเป็นลูกของอวิชาเสีย ตั้ง
ตรงมั่นคงกับสัจธรรม เป็นเงเป็นกัน ไม่มีข้อแม้ใด ๆ

4. ฝึกจิตให้ลึก ส่องสำรวจในจิตว่ามีมิจฉาธรรมติดตกค้างอยู่ในระบบหรือไม่ หากมี กำหนดละ ล้างออกให้หมด

5. มุ่งมั่นเจริญญาณ ฅบอวิชาผู้ปรุ่แต่งมิจฉาธรรมทั้งปวงให้ขาดสูญ จึงปลอดภัย พันทุข์ถาวร

สรุป

มิจฉาธรรมนี้เองที่ทำให้สัตว์โลกทั้งหลายหลงผิดอยู่ในวงกตแห่งวิญญูะ อันน่าสงสาร

พุทธวิธีปฏิบัติธรรม คือ การล้างมิจฉาธรรม ยกจิตสู่สัมมาธรรม โดยตรง เมื่อถึงสัมมาวิมุติ ก็หลุดพ้นจากมิจฉา อวิชา และทุข์ ทั้งปวงตลอดกาล

ใครปรารถนาความเจริญที่ปลอดภัยจริง ก็ต้องรีบปฏิบัติธรรมตามพุทธวิธีจริงจ้ง อย่ามัวแต่ฟุ้งซ่าน อวดเก่งไปในมิจฉาธรรม จะเสียหาย ต่อเนื่องยาวนาน และเสียหายเกิดไปอีกหนึ่งชาติโดยเปล่าประโยชน์ แลม่ได้โทษต้องลงอบาย

ที่นี่เราสร้างถวายพระพุทเจ้า จำเป็นต้องรักษา ปฏิบัติตามมาตรฐาน พระพุทเจ้าอย่างซื่อตรง จะเอามาตรฐานอื่นใดที่เป็นอธรรม มิจฉาธรรมมาปนเปื้อนไม่ได้

ปกติใครที่มีจิณฉาธรรมติดมา ปนเปื้อนมา ก็จะแก้และชำระล้างให้ แต่ถ้าล้างให้สามครั้งแล้ว ยังไม่เข้าใจ ยังไม่ตั้งใจ ยังออกจากมิฉาธรรมสู่สัมมาธรรมไม่ได้ ก็จะปล่อยวางตามมาตรฐานที่พระพุทธองค์ทรงปฏิบัติกับภิกษุทั้งหลาย

ใครหรือองค์กรใดที่สัมมาธรรม 100% หรือมุ่งมั่นแน่วแน่สู่สัมมาธรรม 100% ประรณานจะร่วมสร้าง masterpiece แห่งชีวิตถวายพระพุทธเจ้า ก็เปิดโอกาสและส่งเสริมให้เจริญบริสุทธ์บริบูรณ์เต็มที

จะรู้ได้อย่างไรว่าตัวเองมีมิจา

Q ถาม :

กราบอาจารย์ค่ะ สิ่งหนึ่งที่กลัวที่สุดทั้งในชาตินี้และในชาติที่ต้องเกิดอีกในอนาคต คือมีมิจาแล้วไม่รู้ตัว

ช่วงหลังมานี้ได้พิจารณาว่า มิจาตัวไหนที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วคนเราจะหลงผิดแบบไม่รู้ตัวมากที่สุดทั้ง ๆ ที่มีสัมมาทิฐิประกอบอยู่ระดับหนึ่ง ก็เห็นว่ามิจาสมาธิ มิจาญาณะ แล้วก็มิจาวิมุตติ น่าจะเป็นสามตัวที่น่ากลัวที่สุดเพราะเป็นสิ่งที่ผู้ปฏิบัติประจักษ์ด้วยการปฏิบัติของตนเองที่ทำให้บางคนเข้าใจว่าตัวเองวิเศษกว่าผู้อื่นหรือว่าได้บรรลุธรรมขั้นใดขั้นหนึ่งแล้วหรือเปล่า

จึงขอเรียนถามอาจารย์ว่า มิจาสมาธิ มิจาญาณะ แล้วก็มิจาวิมุตติ เกิดขึ้นได้อย่างไร มีอาการเป็นอย่างไร แล้วเราจะรู้ตัวเองได้อย่างไรว่าเรามีมิจาอยู่ เพื่อว่าหากเกิดขึ้นกับตัวเอง จะได้มีปัญญารู้ตัวแก้ไขได้ทันค่ะ

A อาจารย์ไชย ฌ พล ตอบ :

มิจฉาสมาธิ

มีหลายลักษณะ คือ

1. เข้าสมาธิด้วยเป้าหมายที่ผิด เช่น เข้าสมาธิเพื่อจะถอดจิตไปหาแฟน ฌ แดนไกล ในโลกนี้บ้างในโลกอื่นบ้าง ก็ทำได้นะ แต่ยงวนเวียนอยู่ในทุกข์เหมือนเดิม และสมาธิก็จะลุ่ม ๆ ดอน ๆ เตี้ยวได้เตี้ยวหาย

2. ใช้สมาธิสนองกิเลส เมื่อได้สมาธิระดับหนึ่งมีกำลังจิตพอประมาณ เอาพลังสมาธินั้นมาสร้างวิชาอาคมข่มผู้อื่น สมาธิจะแข็ง ใจจะกระด้าง ถึงจุดหนึ่งสติแตกได้ แม้ไม่แตก ก็เกิดกรรมมากมาย

3. ใช้สมาธิสร้างอัสมิมานะ พอจิตดีแล้วสร้างตัวตนว่า 1) ฉันดีกว่าเขา ฉ้นสูงกว่าเขา พยายามทำตัวให้ใหญ่กว่าเขา 2) ฉันเสมอเขาทั้งโลกทั้งจักรวาล ทุกคนทุกจิตใจเสมอกันหมด พยายามตีตนเสมอทุกคน 3) ฉันด้อยกว่าเขา ต่ำกว่าเขา พยายามทำตัวให้เล็กกว่าเขา

สังขธรรม คือ *สัพเพธัมมา อนัตตาตี* สิ่งทั้งปวงไม่เป็นตน ไม่มีตัวตนที่จะให้ใครบั่นให้สูงใหญ่ ต่ำเล็ก หรือเสมอกันได้ การบั่นตนไม่ว่า เล็ก ใหญ่ หรือเสมอ ทำให้ปิดกั้นสังขธรรม ทำให้บรรลुธรรมไม่ได้

เหล่านี้คือมิจฉาสมาธิ

ดังนั้น เมื่อได้จิตตั้งมั่นดีแล้ว พระพุทธองค์ทรงให้รักษาสติบริสุทธิ์
เข้าอนุชฌสมาบัติ วิปัสสนาเจริญญาณ เข้าพระนิพพาน ซึ่งว่างอย่าง
ยิ่ง สุขอย่างยิ่ง

มิจฉาญาณะ

มีหลายอาการ

1. เห็นแต่ภาวะที่ตนเป็น ไม่รู้ไม่เห็นสภาวะอันเป็นที่สุด จึงคิดว่าที่ตน
เป็นอยู่นี้ดีที่สุดในแล้ว เลยสร้างความพึงพอใจแค่นี้ ไม่พัฒนาต่อ

บ้างก็หลงไปว่าความเป็นมนุษย์นี้แหละเลิศที่สุด เช่น นักธรรมชาติ
วิทยาวิเคราะห์วิจัยธรรมชาติ พบว่าชีวิตทั้งหลายกินกันเป็นอาหาร เกิด
ภาพความเข้าใจในความสัมพันธ์นั้น เรียกว่าห่วงโซ่อาหาร กำหนดให้
มนุษย์อยู่ชั้นบนสุดของห่วงโซ่อาหาร ทุกอย่างในธรรมชาติเป็นอาหาร
ของมนุษย์ได้หมด จุลชีพถูกจัดให้อยู่ชั้นล่างสุดของห่วงโซ่อาหาร แต่
ไวรัสไม่ได้รับรองการโม่เมของมนุษย์ อะไรกินได้ เขาก็กินตะ เนื้อเยื่อ
ปอดมนุษย์นี้แหละแสนจะนุ่มชุ่มฉ่ำ ทั้งมีพื้นที่ว่างให้สร้างอาณาจักร
เยอะ เขาจึงมาอยู่แบ่งเซลล์ขยายพันธุ์กันมากมาย จนปอดมนุษย์พัง
ตายไป มนุษย์ผู้เห็นว่าตนเลิศที่สุดในห่วงโซ่อาหารกินได้ทุกอย่าง
กลายเป็นอาหารของสิ่งที่อยู่ล่างสุดของห่วงโซ่อาหาร

แท้จริงแล้ว สัตว์และจุลชีพทั้งหลายเขาไม่ได้จัดตนเข้าห่วงโซ่อาหารของมนุษย์หรือคน มนุษย์เพื่อไปในหมู่มนุษย์เอง นี่เป็นตัวอย่างมีฉายาฉายา นี้แค่มนุษย์และจุลชีพนะ ยังมีจิตใจในมิติอื่น ๆ อีกมากนักประมาณมิได้ ดังนั้น การหลงในความเป็นมนุษย์จึงเป็นมีฉายาฉายา

2. รู้เห็นแต่ธรรมบัญญัติ ไม่เห็นสภาวะธรรม จึงตีความไปตามที่เข้าใจ

หลายท่านเริ่มศึกษาธรรมปฏิบัติธรรม แต่ลภัสการกระกระชากจิตออกจากกรรมฐานรำไป จึงไม่ได้สภาวะแห่งตลอด เมื่อไม่รู้เห็นสภาวะแท้ ๆ แห่งทุกสิ่ง จึงหยิบบัญญัติมาตีความ เช่น ตีความว่า นิพพานแปลว่าดับกิเลส ดังนั้น ดับกิเลสได้ขณะใดขณะนั้นก็เป็นิพพาน นิพพานอยู่ในปัจจุบันนี้แหละ ไม่ได้อยู่ที่อื่น เรานิพพานกันอยู่ทุกวัน จิตใหม่เกิดขึ้นทุกเสี้ยววินาที ซึ่งเป็นที่ชื่นชอบของคนซึ่งเกียจปฏิบัติทั้งหลายมาก นี้เป็นเพราะไม่ถ่องถ้วนสภาวะแท้ และไม่ถ่องแท้แม้ในบัญญัติ

พระผู้มีพระภาคตรัสว่าการตีความเป็นเหตุแห่งสัทธรรมปฏิรูปทำให้พระศาสนาเสื่อม พระนิพพานจริงที่พระพุทธองค์ทรงนำให้เข้าถึง ไม่มีเกิดไม่มีดับแล้ว พระนิพพานเป็นสภาวะที่ต้องเข้าถึง ไม่ใช่ตีความเอา ดังนั้น การตีความธรรมบัญญัติจึงจัดเป็นมีฉายาฉายา

3. รู้เห็นจริง แต่กำลังไม่พอที่จะเข้าถึง จึงสรุปผิด

หลายท่านปฏิบัติจริงจึงจนสัมผัสพระนิพพานได้ แต่กำลังอินทรีย์ห้าไม่พอที่จะปล่อยวางตัณหาวิชชาที่พันชั้นห้าอยู่ จึงไม่ถึงวิมุตติ เมื่อไม่ถึงแต่ก็ใกล้มากแล้ว ก็สรุปเอาเองตามสภาวะที่ตนได้ว่า พระนิพพานขาดสูญบ้าง พระนิพพานสืบต่อบ้าง ก็เป็นมิจฉาญาณะประณีต

มิจฉาวิมุตติ

สืบเนื่องมาจากมิจฉาญาณะ จึงนำสู่มิจฉาวิมุตติ มีอยู่สองที่ที่ประณีตที่สุด คือ

1. มิจฉาญาณะเข้าใจว่า พระนิพพานขาดสูญ จึงดับนามทั้งหมดโดยไม่ได้ดับกรรม ศิลยังไม่หมดจด จึงดับจิต แต่เหลือกายที่กรรมครองอยู่ เป็น อสังขญีพรหม เทียบเท่าพรหมานสี อายุยาวนาน ๕๐๐ มหากัป เมื่อหมดอายุขัย กรรมกระตุ้นเตือน ก็ต้องไปเกิดอีก มักจะเกิดในพรหมชั้นที่มีกายใกล้ ๆ นั้นเอง

2. มิจฉาญาณะเข้าใจว่าพระนิพพานคือจิต จึงดับกายทั้งหมด ดับสัญญาเกือบหมด เหลือไว้แต่จิตรู้กอบรอกทุกขมสุขเวทนา เป็นอรุปรหมชั้นสูงสุด เนวสัญญานาสัญญายตนพรหม มีอายุ ๘๔,๐๐๐ มหากัป ยาวนานที่สุดในจักรวาล เมื่อหมดอายุขัย จิตคลายกำลังมาน ก็ต้องไปเกิดอีก

แล้วสัมมาคืออะไร

สัมมาสมาธิ

เข้าสมาธิด้วยความรักสงบ มุ่งบริสุทธิ ตั้งสติจดจ่ออยู่กับการภาวนา (วิตก) การวินิจฉัยปรับให้เป็นที่สบาย (วิจารณ์) จนปิติ สุข จิตตั้งมั่นเป็นหนึ่งปรากฏขึ้น

ละวิตกและวิจารณ์ แล้วมโนการในปิตีสุข จิตตั้งมั่นเป็นหนึ่ง จนกายเบา จิตเบา กายอ่อนโยน จิตอ่อนโยน กายคล่องแคล่ว จิตคล่องแคล่ว กายสงบ จิตสงบ

ละปิติ เหลือแต่สุขและอุเบกขาตั้งมั่นอยู่ในขั้นนี้ ถ้าปฏิบัติมาดีอย่างเป็นระบบ จะเริ่มปรากฏแสงจิต

ละสุข ทรงอยู่แต่อุเบกขาและสติบริสุทธิ ตั้งมั่น ไม่หวั่นไหวอยู่ สมาธินี้เป็นฐานแห่งญาณ ฤทธิ์ และวิมุตติ

สัมมาญาณะ

สัมมาญาณะ คือ ทั้งรู้ ทั้งเห็น ทั้งเข้าใจ แจ่มแจ้งสรรพสิ่งและความเป็นจริง

พระผู้มีพระภาคทรงสอนกุลบุตรว่า เมื่อทรงสติบริสุทธ์ก่อปรอุเบกขาแล้ว ให้เข้าถึง “อภิปัญญา” ดังนี้

วิปัสสนาญาณ

แจ่มแจ้งว่ากายนี้ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ ไม่เป็นตน เป็นเพียงธาตุจากอาหาร มาประกอบกัน ปล่อยวางความถือมั่นกายได้ จนจิตเป็นอิสระจากกาย

มโนมยิทธิญาณ

แจ่มแจ้งว่าจิตนี้สามารถถอดออกจากกายได้ ออกมาแล้วก็มีกายทิพย์ เหมือนกายธาตุแต่ไม่มีอวัยวะภายใน แล้วนำจิตที่ออกมานี้ไปเรียนรู้สังขารธรรมแห่งความมีอยู่เป็นอยู่ในมิติต่าง ๆ แห่งธาตุ แห่งภพ แห่งภูมิ

อิทธิวิธีญาณ

แจ่มแจ้งว่าจิตสามารถน้อมธาตุให้เป็นไปได้ตามปรารถนา จึงหาะได้ เดินบนน้ำได้ ดำดินได้ ทะลุภูเขาได้ เนรมิตสิ่งต่าง ๆ ได้ตามกำลังจิต

ทิพย์โสตญาณ

แจ่มแจ้งว่าเสียงมีทั้งเสียงในโลกนี้ และเสียงทิพย์แห่งสวรรค์ ทั้งสามารถได้ยินตามปรารถนา

เจโตปริยญาณ

แจ่มแจ้งว่าจิตใจทั้งหลายเจตสิกเป็นองค์ประกอบ แปรเปลี่ยนไปตาม การประกอบเจตสิก และรู้ว่าขณะนี้เจตสิกใดกำลังทำงานอยู่ จึงเข้าใจ จิตใจทั้งปวงอย่างลึกซึ้ง

บุพเพนิวาสานุสสติญาณ

แจ่มแจ้งว่าจิตใจมีวิวัฒนาการมายาวนาน เกิดในภพภูมิต่าง ๆ เพื่อพัฒนาปัญญาพาสู่อมตภาพ แต่เกิดชาติใดร่างกายก็ตายก่อนถึงอมตะทุกชาติ จึงต้องเกิดแล้วเกิดอีกจนกว่าปัญญาจะสมบูรณ์ ทั้งเห็นรายละเอียดความเป็น ความอยู่ ความสัมพันธ์ และพัฒนาการในแต่ละชาติ จะได้ต่อยอดได้ถูกต้อง

จตุปปาตญาณ

แจ่มแจ้งว่า เจตนาสร้างวาทาและการกระทำ ทั้งเจตนา วาทา และการกระทำมีพลังต่อผู้อื่น ระบบ และสิ่งแวดล้อม และพลังนั้นทั้งห้อมล้อมผู้สร้างกรรมนั้น ทั้งมีอำนาจ formulate ความเป็นไปในร่างกายจิตใจ ความสัมพันธ์ และสิ่งแวดล้อมได้ กรรมบางอย่างแก้ไขได้ กรรมบางอย่างเปลี่ยนแปลงผลไม่ได้ แต่ทุกคนเปลี่ยนแปลงวิถีกิจกรรม และในที่สุดหลุดพ้นจากกรรมได้ด้วยการออกจากภพทั้งปวง

อัสวักขยญาณ

แจ่มแจ้งว่า “ธรรมทั้งปวงไม่เป็นตน” จึงวิราคะขั้นห้า ดับสัญญาการยึดถือความเคยชินแห่งทฤษฎี ความรู้ (ทิฏฐาสวะ) ความเชื่อ ความนิยม คำนิยาม สมมติแห่งความเป็นต่าง ๆ (ภวาสวะ) และการสนองอารมณ์ด้วยการเสพต่าง ๆ (กามาสวะ) และอวิชชาสวะ รากเหง้าแห่งการปรุงแต่งทั้งปวง ทั้งหมดทั้งสิ้น ทั้งสลัดคืนไม่มีเหลือซาก

นี่เป็นปัญญาที่แท้จริง ยั่งยืน และเป็นประโยชน์สูงสุด พระไตรปิฎกฉบับสยามรัฐชุดแรกสมัยพระพุทธเจ้าหลวงรัชกาลที่ ๕ พระผู้มีพระภาคตรัสสรุปวิชาแต่ละญาณนี้ว่า “นี่ก็เป็นปัญญาของเธอประการหนึ่ง ๆ” ใครที่ได้ปัญญาเหล่านี้แล้ว จะเห็นชัดว่า วิชาที่ร่ำเรียนกันมาทางโลกทั้งหมดก็ปริยญาณก็ตาม เป็นเพียงปัญญาระดับอนุบาลทางธรรมเท่านั้น เมื่อรู้ดังนี้ก็รีบเลื่อนขั้นขึ้นสู่

ประภมทางธรรม คือ ศิลหมดจด ซึ่งจะละมิจฉาดำริ มิจฉาวาจา มิจฉากัมมันตะ มิจฉาอาชีโวได้

มัชฌมทางธรรม คือ สัมมาสมาธิ ซึ่งจะละมิจฉาวายามะ มิจฉาสติ มิจฉาสมาธิได้

อุดมศึกษาทางธรรม คือ สัมมาญาณะ ซึ่งจะละมิจฉาทิฏฐิ มิจฉาญาณะ ละกิเลสตัณหาวิชาได้

Doctorate ทางธรรม คือ สัมมาวิมุตติ ซึ่งละมิจฉาวิมุตติ และความไม่แน่นอนทั้งปวงได้ เมื่อนั้นก็จบกิจวิวัฒนาการ

สัมมาวิมุตติ

สัมมาวิมุตติ หลุดพ้นจากทุกข์ ดับสมุทัยสิ้นเชื้อ สิ่งที่เหลืออยู่คือ “พุทธะ” รู้ ตื่น เบิกบาน” (ไม่ใช่ส่วนใด ๆ ในชั้นธัมม ไม่ใช่จิตใจ ไม่ใช่ใจ) เทียง ฌ พระนิพพาน สภาวะว่างอย่างยิ่ง สุขอย่างยิ่ง จักรวาลเรียก

ท่านเหล่านี้ว่า “วิสุทธิตีเทพ” (พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๓๐ ข้อที่ ๖๕๔ หน้า ๒๔๕)

ถามอีกซึ่งอย่างนี้ ปฏิบัติให้ถึงนะ จริงจ้กกับการปฏิบัติ จะได้ไม่เสียชาติเกิด

ทิวฎฐิ ๖๒

Q ทาม :

ท่านอาจารย์ครับ มิจฉาทิวฎฐิ ๖๒ ในพรหมชาลสูตร ผมดูเนื้อใน แล้ว บางอย่างก็คือวิชาดาราศาสตร์ดี ๆ นี้เอง บางอย่างเป็นวิชาชีววิทยาที่เราเรียนกันมา นั่นแปลว่าวิทยาศาสตร์ก็เป็นมิจฉาทิวฎฐิด้วย หรือครับ

A อาจารย์ไชย ณ พล ตอบ :

ทิวฎฐิ ๖๒ ในพรหมชาลสูตรนั้น พระพุทธองค์ทรงจำแนกโครงข่ายความคิดที่มนุษย์ เทวดา พรหมทั้งหลาย ครุ่นคิดหาคำตอบกันมานานแสนนาน แต่ไม่เคยได้ความกระจ่างจริงเลย จึงเรียกว่า *ข่ายทิวฎฐิ*

ทิวฎฐิ ๖๒ เป็นอกุศลทิวฎฐิทั้งหมด แต่ที่เป็นมิจฉาทิวฎฐิมีเพียงชุดเดียว ลองไปดูรายละเอียดดี ๆ นะ

ที่ทฤษฎี ๒๒ เป็นนอกศลทฤษฎี เพราะยังคิดยิ่งสงสัย (วิจิกิจฉางอก) ยิ่งสงสัย ยิ่งฟังชานคิดพลาแนไป (อุทธัจจะงอก) พอรู้อะไรนิด ๆ หน่อยก็ยึดถือเป็นจริงเป็นจัง (ทฤษฎีปาทานงอก) ยิ่งเชื่อมั่นว่าตนคิดถูกแล้ว ความสำคัญตนก็เกิดขึ้น (มานะงอก) ครั้นรู้แล้วอยากบอกให้คนอื่นรู้และเชื่อตามตน (โลภะงอก) แต่ไม่นานก็มีนักคิดอื่นมาหักล้างความเชื่อเดิมของตนด้วยทฤษฎีใหม่ จึงเกิดการต่อสู้กันทางความคิด (โทสะงอก) แต่ทั้งหมดนั้นไม่อาจสรุปลงสักจะแท้ได้สักที เป็นแค่ความคิดหนึ่งที่ยึดถือ เชื่อ และปฏิบัติตามไป (โมหะงอก)

ตัวอย่างเช่น จุดกำเนิดและจุดจบจักรวาล หรือจักรวาลไม่มีจุดเริ่มต้นและจุดจบ เทพพรหมคิดกันมาตั้งแต่ก่อนดวงอาทิตย์เกิดแล้ว จนดวงอาทิตย์ดับไปหลายดวงหลายรอบแล้ว จนบัดนี้ก็ยังคิดไม่จบ ไม่พบความจริงแท้สักที เป็นต้น

หรือแม้แต่จุดเป็นจุดตายของชีวิต เที่ยงกันมาดึกดำบรรพ์แล้ว จนบัดนี้ก็ยังไม่จบ ไม่พบคำตอบที่เป็นสักจะหนึ่งเดียวสักที

บ้างก็บอกว่า ตายตอนหัวใจหยุดเต้น ก็คนไขหัวใจหยุดเต้นแล้ว หมอยังปั๊มหัวใจให้กลับมาเต้นได้ แสดงว่าหมอโก่งความตายอย่างนั้นหรือ บ้างก็บอกว่า ตายตอน brain dead แต่หมอหยุดใช้เครื่องช่วยหายใจแล้ว ยอมรับให้ตายแล้ว brain ยังทำงานต่อเนืองอีก +- 20 นาที จนหมด

ออกซิเจนเลี้ยงสมอง brain จึง dead แสดงว่าหมอฆ่าคนไข้หรือ เห็น
ใหม่ ยิ่งคิดยิ่งสงสัย ยิ่งฟังชาน กลไกกิเลสอกเดิบโต เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าทฤษฎีเหล่านี้ ไม่มีสัจจะที่แท้จริงในตัวเอง เป็นแค่ทฤษฎีหนึ่ง
ๆ เท่านั้น คิดไปกิเลสก็งอกไปเปล่า ๆ จึงเรียกว่า **อกุศลทฤษฎี** ไม่มี
ประโยชน์ที่จะคิดพลาโนไปหรือยึดถือไว้

มิจฉาทฤษฎี

ส่วนทฤษฎีที่เป็นมิจฉาจริง ๆ คือย้ายความคิดที่ว่า

๑. ความเห็นว่า ทานที่บุคคลให้แล้วไม่มีผล
๒. ความเห็นว่า การบูชาพระรัตนตรัยไม่มีผล
๓. ความเห็นว่า การบูชาเทวดาไม่มีผล
๔. ความเห็นว่า ผลวิบากของกรรมดีและกรรมชั่วไม่มี
๕. ความเห็นว่า โลกนี้ไม่มี
๖. ความเห็นว่า โลกหน้าไม่มี
๗. ความเห็นว่า มารดาไม่มี
๘. ความเห็นว่า บิดาไม่มี
๙. ความเห็นว่า สัตว์ที่ผู้ตเกิดขึ้นไม่มี (เช่น เทวดา พรหม เปเรต สัตว์
นรก)

๑๐. ความเห็นว่า สมณพราหมณ์ ผู้ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ รู้ยิ่งเห็นแจ้ง
ประจักษ์ซึ่งโลกนี้และโลกหน้าด้วยตนเองแล้ว ประกาศให้ผู้อื่นรู้ได้ ไม่มี
ในโลก

กุศลทิวฏฐิ สัมมาทิวฏฐิ

แล้วอะไรคือกุศลทิวฏฐิ คิดแล้วเกิดประโยชน์

ทิวฏฐิที่เป็นกุศล คิดแล้วเกิดประโยชน์จริง คือ สัมมาทิวฏฐิ

คิดชัดรู้ชัด ว่า **นี้ทุกข์** กำหนดรู้ตามเป็นจริงแล้ว

คิดชัดรู้ชัด ว่า **นี้สมุทัย** กำหนดละได้จริงแล้ว

คิดชัดรู้ชัด ว่า **นี้นิโรธ** ภาวะไร้ทุกข์ ทำให้แจ่มแจ้งได้จริงแล้ว

คิดชัดรู้ชัด ว่า **นี้มรรค** กระบวนการสู่ความพ้นทุกข์ เจริญจริงบน
กระบวนการนี้ จนถึงเส้นชัย หรือใกล้แล้ว

นี่คือสิ่งที่ยิ่งคิด ยิ่งเข้าถึงสัจจะจริง ยิ่งปฏิบัติ ยิ่งพ้นทุกข์ได้จริง ยิ่งพ้น
ทุกข์ ยิ่งพบสุขแท้จริง จนถึงที่สุดวิวัฒนาการ คือ บรมสุข อมตะอยู่ใน
บรมว่าง

การรู้ความจริงโดยไม่ต้องคิด

เมื่อเราเจริญสัมมาทิวฏฐิจนถึงสัมมาสมาธิ จะเกิดสัมมาญาณะ (รู้โดยไม่ต้องคิด) และสัมมาวิมุตติ หลุดพ้นจากทุกข์และความหลงผิดสิ้นเชิง

เช่น ท่านพระอนรุทสามารถตรวจดูพื้นโลกธาตุ (กาแล็กซี) ได้ตาม
ปรารถนา โดยไม่ใช่กล้องดูดาวใด ๆ เลย เป็นการเห็นของจริงแท้ ๆ โดย
ไม่ต้องคิดเลย

ท่านพระมหาโมคคัลลานะเหาะไปสำรวจจักรวาล ไกลแสนไกล ผ่าน
กาแล็กซี เนบิวลา พัลซาร์ หลุมดำ และอื่น ๆ มากมาย โดยไม่ต้องใช้
ยานอวกาศใด ๆ เลย นี่เป็นการพบ การสัมผัสของจริงแท้ ๆ โดยไม่ต้อง
คิดเลย

ท่านพระโมฆราชเห็นโลกและจักรวาลเป็นของว่างเปล่าเพราะจิตบริสุทธิ์
พุทธะของท่านเป็นอิสระจากจักรวาล พุทธะยอมเหนือจักรวาลทั้งปวง
โดยไม่ต้องคิดอะไรเลย

พระผู้มีพระภาคทรงรู้ทุกสิ่งด้วยสัมพัญญตญาณ โดยไม่ต้องคิดเลย

ดังนั้น หยุดคิด แล้วมาพัฒนา "จิต" อันเป็นธาตุรู้ให้บริสุทธิ์ แล้วจะรู้ใน
สิ่งที่ควรรู้ โดยไม่ต้องคิดให้เหนื่อยและสูญเปล่าเพราะไม่เจอความจริง
แท้สักที

จง **"รู้ด้วยรู้บริสุทธิ์"** จึงจะรู้จริง เจอของจริง

นี่คือศาสตร์ชั้นสูง ที่พระพุทธองค์ทรงประทานไว้ให้ จงรีบพัฒนาใช้
ก่อนที่จะสูญหายไปจากโลก

สัมมา-มิจฉา
ในชีวิตประจำวัน

เกิดเป็นมนุษย์บรรลุนิพพานง่ายกว่า จริงหรือ

Q ถาม :

ที่บอกว่ให้ไปเกิดในสวรรค์กับพรหม เพื่อว่าจะได้ปฏิบัติธรรม และไปบรรลุพระนิพพาน แต่สงสัยว่าถ้าลงมาเกิดเป็นมนุษย์แล้ว บำเพ็ญบารมีเพื่อชดใช้กรรมบางส่วน มันจะทำให้บรรลุนิพพานเร็วกว่าอยู่ บนสวรรค์หรือเปล้่า และการเรียนรู้ทุกข์บนสวรรค์มันจะยากกว่าหรือ เปล้่าคะ

A อาจารย์ไชย ฦ พล ตอบ :

ประการที่หนึ่ง กรรมเป็นอนิจนิตยชดใช้เท่าไรก็ไม่หมด ก็ไม่ต้องไปคิด ไปชดใช้ให้หมด พระอรหันต์คือผู้ที่แหวกออกพ้นระบบกรรม ไม่ใช่ผู้วิ่ง ตามหรือแบกกรรม

ประการที่สอง ทุกข์บนสวรรค์มีไหม มีแน่นอน ก็อย่างที่ถามคุณผู้ชาย ทั้งหลาย ดูแลชยา ๕๐๐ คน ทุกข์หรือไม่ ทุกข์นะ มันรำคาญใจ นั่นก็ ทุกข์อย่างหนึ่ง เมื่อเห็นมนุษย์ผิดศีลธรรมก็ทุกข์ เวลาจะตายเป็นทุกข์ ทุกองค์ ดังนั้น มีทุกข์ให้วิปัสสนาทุกภูมิ แต่ทุกข์ละเอียดจะลงง่าย ไม่ จำเป็นต้องชาติสมมาทุกข์ให้ถึงใจในโลกแล้วจึงยอมบรรลุธรรม

ที่พระโพธิสัตว์มาตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าในโลก เพราะโลกมนุษย์เป็นภูมิ ต่ำสุดที่สามารถบรรลุธรรมได้ จัดเป็นมหากฐณาของท่านที่ยอมลำบาก มาซ้อนจิตใจตั้งแต่ภูมิต่ำสุดที่ไปได้

โลกมนุษย์เป็นทุกข์หยาบ มีชีวิตก็ทุกข์ หิวก็ทุกข์ กินมากเกินไปก็ทุกข์ ปวดท้องซี้ก็ทุกข์ ซี้ไม่ออกก็ทุกข์ ซี้ออกมากเกินไปก็ทุกข์อีก ทุกข์หยาบ คาย ดังนั้นถ้าใครเป็นมนุษย์แล้วไม่บรรลุธรรมนี้เรียกว่า ทุกข์ฟรี

ทั้ง ๆ ที่มนุษย์ทุกข์เยอะขนาดนี้ มนุษย์ยังบรรลุธรรมน้อยกว่าบนสวรรค์ ดังนั้นไปพิจารณาทุกข์ละเอียดดีกว่า บรรลุน่ายกว่า ตอนที่พระพุทธเจ้า ไปโปรดพุทธมารดาบนสวรรค์ เทพพรหมบรรลุธรรมทั้งสิ้นแปดหมื่น โภกวิคือแปดแสนล้าน ง่ายไหม ฟังธรรมแล้วปฏิบัติตามเลย บรรลุธรรมเลย บรรลุธรรมบนสวรรค์ ฉลาดกว่ามาก

ไหน ๆ ก็เป็นมนุษย์ต้องทนทุกข์มากกว่าสวรรค์แล้ว ก็ใช้ทุกข์นั้นเป็น แรงขับบรรลุธรรมให้ได้ หากไม่สุดจริง ๆ ก็ปฏิบัติให้มาก แล้วไปปฏิบัติ

ต่อบนสวรรค์อีกหน้อยก็บรรลุได้ อย่าลงมาเพ่งพ่านในโลกกันอีกโดยไม่
จำเป็น

โอกาสบรรลุธรรมมีมากมายเหลือเกิน ถ้าไม่บ่ลือกจิตว่าการบรรลุธรรม
เป็นเรื่องยาก แล้วดูโลกแห่งการบรรลุธรรมจริง จะพบว่าเป็นเรื่องง่าย

การบรรลุธรรมยากสำหรับสองพวก คือ ๑) พวกที่คิดว่ายาก ต้องพลิก
จิตจากความเห็นเข้าสู่ความจริงก่อนจึงจะบรรลุได้ ๒) พวกที่ติดกรรม
มหาโจรห้า ต้องแก้ไขแบบพลิกพฤติกรรมเป็นตรงข้ามแบบเอากูก่อน
จึงจะบรรลุได้

การบรรลุธรรมเป็นไปไม่ได้สำหรับสองพวกเท่านั้น คือ ๑) พวกอาภัพ
ไม่มีโอกาสได้ฟังอริยสังขเลยจนตายไปก่อน ๒) พวกทำอนันตริยกรรม ๕
นอกนั้นบรรลุธรรมได้หมด

พระผู้มีพระภาคทรงสอนว่า การบรรลุธรรมที่ปฏิบัติง่ายสำเร็จเร็วจะ
ปรากฏขึ้นเมื่อบุคคลประพฤติธรรมสมควรแก่ธรรม คือ

๑. ปฏิบัติธรรมแม่นยำ ตรงสู่ผล (ไม่ปฏิบัติเอาманส์ หรือเอาใจ)
๒. ปฏิบัติธรรมเหมาะกับสภาวะของตน (ไม่พยายามก้อบปี๋ท่านอื่น)

รู้ริยสังแล้ว ปฏิบัติให้ได้ริยผลกันนะ อย่าให้เสียชาติเกิดไปฟรี ๆ ใคร
ยังไม่เข้าริยผลเต็มตัว ชาติหน้าจะไม่ได้เจอสังคมาอย่างนี้้อีกแล้ว

ทำดีไม่ได้ดี

Q ถาม :

ทำดีไม่ได้ดี เห็นคนอื่นเขาทำชั่ว รวยขึ้นรวยขึ้นทุกวัน แบบนี้ มันไม่ยุติธรรมเลยใช่ไหมครับ

A อาจารย์ไชย ณ พล ตอบ :

นั่นเป็นการมองระยะสั้น มันต้องมองมิติของอดีต มิติของปัจจุบัน และ มิติของอนาคต

มิติของอดีต คือผลในอดีตส่งมาถึงปัจจุบัน บางคนชี้แจงแต่ก็รวยได้ เพราะได้รับมรดก นั่นเป็นผลของอดีต

มิติของปัจจุบัน บางคนทำชั่วบ้าง ฆ่าสัตว์ มอมเมาประชาชนก็รวยได้ เป็นผลแห่งอดีตบวกกับความเพียรแห่งปัจจุบัน แต่สิ่งที่เขารวยได้ มัน

รวยมาจากอดีตและปัจจุบัน แต่เมื่อเขาเลือกรวยด้วยการทำบาป เขาก็ต้องรับผลบาปทั้งอนาคตอันใกล้และไกลเช่นกัน

มิตินองอนาคต คือถ้าฆ่าสัตว์แล้วรวย เขาจะต้องไปเป็นคนพิการ เป็นคนพลัดพราก เป็นคนเจ็บป่วยอยู่เนื่องนิตยเป็นต้น นั่นคืออนาคต ได้เงินมาแค่ไหนก็เสียหาย และเมื่อเขาเป็นอย่างนั้นเขาจะหาเงินไม่ค่อยได้ในอนาคต เป็นต้น หากมอมเมาคนจำนวนมากด้วยสุราเมรัย ผลจากอดีตและปัจจุบันทำให้รวย อนาคตเขาจะเป็นคนบ้ำบ้ สติไม่ค่อยดี พอสติไม่ค่อยดี บ้ำบ้ จะไปทำมาหากินให้มันรวยได้ใหม่ในอนาคต ก็ไม่ได้

ดังนั้น ต้องดูทั้งสามมิติของกาลเวลา ชีวิตนี้สั้นนัก ไม่อาจบรรลุผลกรรมทั้งหมดได้ในเวลาสั้น ๆ แต่วิญญูะสงสารนั้นยาวนาน สามารถบรรลุและกระจายผลกรรมได้ครบถ้วนทั่วถึงอย่างแน่นอน ยกเว้นผู้ที่แหวงระบบกรรมสู่การบรรลุธรรมได้ ก็พ้นวิบากไปเป็นราย ๆ

สิ่งที่เป็นมงคลของเทวดาและมนุษย์

Q ถาม :

มนุษย์และเทวดาทั้งหลายในหมื่นจักรวาลถามว่า อะไรหนอ เป็นมงคล

ครั้งนั้น มนุษย์ในชมพูทวีปรวมกันเป็นพวก ๆ คิดมงคลทั้งหลายกันว่า "อะไรหนอเป็นมงคล" แม้อารักษ์เทวดาทั้งหลาย ภูมมเทวดา อากาสัญญเทวดา เทวดาชั้นจาตุมหาราชิกา จนถึงอกนิษฐเทวดา ก็คิดมงคลทั้งหลาย การคิดเรื่องมงคลเกิดขึ้นในที่ทุกแห่งจนถึงหมื่นจักรวาล คิดกันอยู่เป็นเวลา ๑๒ ปี พวกมนุษย์ พวกเทวดา และพวกพรหม เว้นพระอริยสาวก ต่างกันเป็น ๓ พวก คือ พวกทิฐฐมัจฉลิกะ พวกสุตมัจฉลิกะ พวกมุตมัจฉลิกะ

พวกทิฐฐมัจฉลิกะ พูดว่า “ข้าพเจ้ารู้จักมงคล สิ่งทีเห็นแล้ว ชื่อว่าเป็น

มงคลในโลก รูปที่สมมติกันว่าเป็นมงคลยิ่ง ชื่อว่าสิ่งที่เห็นแล้ว คือ คนบางคนในโลกนี้ตื่นแต่เช้าตรู่ เห็นนกบ่าง เห็นต้นมะตูมหนุ่มบ่าง หนิงมีครรภบ่าง เด็กทั้งหลายซึ่งประดับตกแต่งแล้วบ่าง หม้อน้ำที่เต็มบ่าง ปลาตะเพียนสดบ่าง ม้าบ่าง รถเทียมม้าบ่าง โคตัวผู้บ่าง แม่โคบ่าง สีแดงบ่าง หรือว่าเห็นรูปอื่นใดที่สมมติกันว่าเป็นมงคลยิ่ง นี้เขาเรียกกันว่า **ทิฐุมงคล**”

คำของชายคนนั้นบางพวกก็ยอมรับ บางพวกก็ไม่ยอมรับ ชนพวกใดไม่ยอมรับ ชนพวกนั้นก็ถกเถียงกับนายทิฐุมงคลิกะนี้

พวกสุดมั่งคิลิกะพูดว่า “ตาเห็นรูปที่ดีบ่าง ทุ่งามบ่าง ไม้งามบ่าง ที่ชอบใจบ่าง ที่ไม่ชอบใจบ่าง ถ้าหากว่ารูปที่ตานั้นเห็นแล้วจะเป็นมงคล รูปทุกชนิดก็จะเป็นมงคล รูปที่เห็นแล้วจึงไม่ใช่เป็นมงคล

เสียงที่ฟังแล้วต่างหากเป็นมงคล เพราะว่าเสียงที่สมมติกันว่าเป็นมงคลยิ่ง ชื่อว่าสิ่งที่ได้ฟังแล้ว คือ คนบางคนในโลกนี้ลุกขึ้นแต่เช้า แล้วฟังเสียงว่า เจริญบ่าง ว่า เจริญอยู่บ่าง เต็มบ่าง ปุสสะบ่าง ดอกมะลิบ่าง มิ่งขวัญบ่าง เจริญด้วยมิ่งขวัญบ่าง หรือว่าวันนี้ฤกษ์ดี ยามดี วันดี มงคลดี หรือฟังเสียงที่สมมติกันว่าเป็นมงคลยิ่งอย่างใดอย่างหนึ่ง นี้เขาเรียกกันว่า **สุดมงคล**”

คำของสุตมั่งคลิกะนั้น บางพวกก็ยอมรับ บางพวกก็ไม่ยอมรับ พวกใด
ไม่ยอมรับ พวกนั้นก็ถกเถียงกับนายสุตมั่งคลิกะนั้น

พวกมุตมั่งคลิกะพูดว่า “สิ่งที่ได้ฟังนี้ บุคคลย่อมได้ฟังสิ่งที่ดีบ้าง ไม่ดี
บ้าง พอใจบ้าง ไม่พอใจบ้าง ถ้าหากสิ่งที่ได้ฟังนั้นเป็นมงคล แม้ทุกสิ่ง
ที่ได้ฟังก็เป็นมงคลหมด เพราะฉะนั้น สิ่งที่ได้ฟังหาเป็นมงคลไม่

แต่ **สิ่งที่ได้ทราบ จักว่าเป็นมงคล** กลิ่น รส สัมผัส ที่สมมติกันว่าเป็น
มงคลยิ่ง ชื่อว่า สิ่งที่ได้ทราบเป็นมงคล คือ บุคคลบางคนในโลกนี้ ตื่น
แต่เช้าสูดกลิ่นดอกไม้มีกลิ่นดอกบัวบ้าง เคี้ยวไม้ชำระฟันสีขาวบ้าง จับ
แผ่นดินบ้าง ข้าวกล้าที่เขียวสดบ้าง เต่าบ้าง เกวียนบรรทุกงาบ้าง
ดอกไม้บ้าง ผลไม้บ้าง หรือว่าลูบไล้ร่างกายอย่างดีด้วยดินขาว (ดินสอ
พอง) นุ่งผ้าสาฎกสีขาวบ้าง โปกผ้าขาวบ้าง สูดกลิ่น ลิ้มรส หรือถูกต้อง
สัมผัสอย่างใดอย่างหนึ่งที่สมมติกันว่าเป็นมงคลยิ่ง นี้เขาเรียกกันว่า มุต
มงคล”

คำของนายมุตมั่งคลิกะนั้น บางพวกก็เชื่อถือ บางพวกไม่เชื่อถือ

ในบรรดาคนเหล่านั้น นายทิฐฐมั่งคลิกะไม่อาจจะให้นายสุตมั่งคลิกะ
และนายมุตมั่งคลิกะยินยอมได้ นายสุตมั่งคลิกะก็ไม่อาจจะให้นาย
ทิฐฐมั่งคลิกะและนายมุตมั่งคลิกะยินยอมได้ นายมุตมั่งคลิกะก็ไม่อาจ
ให้นายทิฐฐมั่งคลิกะและนายสุตมั่งคลิกะยินยอมได้

ก็ในบรรดามนุษย์เหล่านี้ มนุษย์เหล่าใดเชื่อถือคำของนายทิฐุมังคลิกะ มนุษย์เหล่านั้นก็ลงสันนิษฐานกันว่า สิ่งที่เห็นแล้วเท่านั้นเป็นมงคล มนุษย์เหล่าใดเชื่อคำของนายสุตมังคลิกะ มนุษย์เหล่านั้นก็ลงสันนิษฐานว่าสิ่งที่ได้ฟังแล้วเท่านั้นเป็นมงคล มนุษย์เหล่าใดเชื่อคำของนายมุตมังคลิกะ มนุษย์เหล่านั้นก็ลงสันนิษฐานว่า สิ่งที่ได้ทราบแล้วเท่านั้นเป็นมงคล

“ไม่มีใครแม้คนเดียวที่ถึงการตัดสินใจได้ตามความเป็นจริงว่า สิ่งนี้เท่านั้นเป็นมงคล ความโกลาหลเรื่องมงคลจึงเกิดขึ้นแล้วในโลก

ครั้งนั้น ท้าวสักกะเทวราชตรัสสั่งเทพบุตรองค์หนึ่งให้ไปพูลถามพระผู้มีพระภาคเจ้า เทพบุตรองค์นั้นประดับองค์ด้วยเครื่องอลังการตามสมควร โชติช่วงอยู่ มีหมู่เทพแวดล้อม มายังพระมหาวิหารเชตวัน ถวายบังคมพระผู้มีพระภาคเจ้า แล้วยืนอยู่ ณ ส่วนข้างหนึ่ง ครั้นแล้ว ได้กราบทูลพระผู้มีพระภาคว่า

“เทวดาและมนุษย์เป็นอันมากผู้หวังความสวัสดิ ได้พากันคิดมงคลทั้งหลาย ขอพระองค์ได้โปรดตรัสอุตมมงคล”

A พระผู้มีพระภาคตรัสตอบว่า :

การไม่คบคนพาล ๑

การคบบัณฑิต ๑

การบูชาบุคคลที่ควรบูชา ๑

นี่เป็นอุดมมงคล

การอยู่ในประเทศอันสมควร ๑

ความเป็นผู้มีบุญอันทำไว้แล้วในกาลก่อน ๑

การตั้งตนไว้ชอบ ๑

นี่เป็นอุดมมงคล

พาหุสัจจะ ๑

ศีลปะ ๑

วินัยที่ศึกษาดีแล้ว ๑

วาจาสุภาสิต ๑

นี่เป็นอุดมมงคล

การบำรุงมารดาบิดา ๑

การสงเคราะห์บุตรภรรยา ๑

การงานอันไม่อาภูล ๑

นี่เป็นอุดมมงคล

ทาน ๑

การประพาศิธรรม ๑

การสงเคราะห์ญาติ ๑

กรรมอันไม่มีโทษ ๑

นี้เป็นอุตมมงคล

การงดเว้นจากบาป ๑

ความสำรวมจากการดื่มน้ำเมา ๑

ความไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย ๑

นี้เป็นอุตมมงคล

ความเคารพ ๑

ความประพฤติก่อมนตน ๑

ความสันโดษ ๑

ความกตัญญู ๑

การฟังธรรมโดยกาล ๑

นี้เป็นอุตมมงคล

ความอดทน ๑

ความเป็นผู้ว่าง่าย ๑

การได้เห็นสมณะทั้งหลาย ๑

การสนทนาธรรมโดยกาล ๑

นี้เป็นอุตมมงคล

ความเพียร ๑

พรหมจรรย์ ๑

การเห็นอริยสัจ ๑

การกระทำนิพพานให้แจ้ง ๑ นี้

เป็นอุตมมงคล

จิตของผู้ได้อันโลกธรรมทั้งหลายถูกต้องแล้ว ย่อมไม่หวั่นไหว ไม่เศร้า
โศก ปราศจากทุกข์ เป็นจิตเกษม นี้เป็นอุตมมงคล

เทวดาและมนุษย์ทั้งหลายทำมงคลเช่นนี้แล้ว เป็นผู้ไม่ปราศัยในข้าศึก
ทุกหมู่เหล่า ย่อมถึงความสวัสดิในทุทุกสถาน นี้เป็นอุตมมงคลของ
เทวดาและมนุษย์เหล่านั้น

อ้างอิง : มงคลสูตร พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๕ ข้อที่ ๓๑๗-๓๑๘ หน้า ๒๘๘-๒๘๙
และอรรถกถา

รับฟังทาง YouTube

<https://youtu.be/iDDrVqefSx8>

ที่พึ่งให้พ้นภัย

เมื่อพระเจ้ามหาโกศลสวรรคต พระเจ้าปเสนทิโกศลซึ่งเป็นพระราชโอรส ได้ขึ้นครองราชย์สมบัติ พระองค์ทรงให้ความเคารพอัคคีทัต ซึ่งเป็นปุโรหิตของพระบิดา โดยทำการเสด็จจุกรับ พระราชทานอาสนะเสมอกัน แม้เช่นนั้น อัคคีทัตก็คิดว่าพระราชายังเยาว์วัย ซึ่งความเป็นพระราชากับผู้ที่มีวัยเสมอกัน เป็นเหตุให้เกิดสุข ส่วนตนเป็นคนแก่ ควรออกบวช

อัคคีทัตจึงสละทรัพย์ของตนทั้งหมด ให้ทานตลอด ๗ วัน แล้วออกบวช โดยมีบุรุษหมื่นหนึ่งออกบวชตามเขา ทั้งหมดอาศัยอยู่ระหว่างแคว้นอังคะ แคว้นมคธ และแคว้นกुरु โดยอัคคีทัตให้โอวาทนักบวชเหล่านั้นว่า ถ้าผู้ใดมีกามวิตกเกิดขึ้น ให้ชนทรายหนึ่งหม้อจากแม่น้ำมาเกลี่ยลง ณ ที่นี้ ซึ่งต่อมากองทรายได้ใหญ่ขึ้น อหิฉัตตะนาคราชได้มาอาศัยอยู่ที่กองทรายนั้น ประชาชนต่างนำเครื่องสักการะไปถวายทานแก่พวกนักบวช

เหล่านั้นทุกๆ เดือน อัครคิทัตได้สอนศิษย์ของตนและชนเหล่านั้น ให้ถึง
ภูเขา ป่า อาราม และต้นไม้เป็นสรณะ แล้วจะพ้นจากทุกข์ทั้งสิ้นได้

วันหนึ่งพระผู้มีพระภาค ประทับอยู่ ณ พระเชตวันวิหาร ในเวลาจวนรุ่ง
ทรงตรวดดูสัตว์โลก อัครคิทัตพราหมณ์พร้อมด้วยศิษย์ ได้เข้ามาในชาย
คือพระญาณของพระองค์ ทรงทราบว่ ชนเหล่านั้นทั้งหมดเป็นผู้ถึง
พร้อมด้วยอุปนิสัยแห่งพระอรหัตต์ จึงให้พระมหาโมคคัลลานเถระไปให้
โอวาทแก่มหาชนเหล่านั้น แล้วพระองค์จะเสด็จตามไปภายหลัง

พระเถระเห็นว่าชนเหล่านั้นมีมากและมีกำลัง จึงเนรมิตให้เกิดฝนเม็ด
ใหญ่ เพื่อให้ชนเหล่านั้นเข้าบรรณศาลาของตน แล้วจึงไปพบอัครคิทัต
เพียงผู้เดียว เพื่อขอพักแรม อัครคิทัตไม่ให้พระเถระพักที่บรรณศาลาของ
ตน แต่ให้ไปพักที่กองทรายที่นาคราชาอาศัยอยู่และได้เตือนว่านาคราช
นั้นร้ายกาจนัก

นาคราชาเห็นพระเถระนั้นเดินเข้ามา จึงบังหวนคว้นขึ้น หวังให้พระเถระ
ตาย ซึ่งพระเถระได้บังหวนคว้นสู้ คว้นทั้งหลายตั้งขึ้นจนถึงพรหมโลก
นาคราชาไม่อาจอดทนกำลังแห่งคว้นได้ จึงพ่นไฟสู้ ฝ่ายพระเถระเข้า
สมาบัติมีเตโชธาตุเป็นอารมณ์ แล้วพ่นไฟตอบโต้ เปลวไฟพุ่งขึ้นไปจนถึง
พรหมโลก นาคราชาถูกไฟคลอกไปทั่วร่าง

หลังจากทำให้นาคราชหมดพยศแล้ว พระเถระนั่งบนกองทราย นาคราช
เอาขนดรวบกองทราย แผ่พังพานกั้นอยู่เบื้องบนของพระเถระ ในเวลา
เช้าหมู่ฤๅษีมาที่กองทราย ด้วยคิดว่าพระเถระตายแล้ว แต่เมื่อเห็นพระ
เถระนั่งอยู่บนยอดกองทราย จึงทราบที่ท่านสามารถทรมานนาคราชได้
แล้ว

ในขณะนั้น พระศาสดาเสด็จมาถึง พระเถระลุกขึ้นถวายบังคมและบอก
หมู่ฤๅษีว่าท่านเป็นสาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้านี้ หมู่ฤๅษีประคองอัญชลี
ชมเชยพระศาสดาว่า อานุภาพของสาวกยังถึงเพียงนี้ แล้วอานุภาพของ
พระศาสดาจะเป็นเช่นไร

พระผู้มีพระภาคทรงให้โอวาทแก่อัคคีทัตและหมู่ฤๅษีว่า

มนุษย์อันภัยคุกคามแล้ว อยากพ้นจากภัย หรือปรารถนาลาภทั้งหลาย มี
การได้บุตรเป็นต้น ย่อมถึงภูเขาคีอิลิสิคิลิ เวปุลละ และเวภาระเป็นต้น
ป่าทั้งหลาย มีป่ามหาวัน ป่าโคสิงคสาวันเป็นต้น อารามทั้งหลาย มี
เวฬุวันและชีวภัมพวันเป็นต้น และรุกขเจียทั้งหลาย มีอุเทนเจดีย์และ
โคตมเจดีย์เป็นต้น ในที่นั้นๆ ว่าเป็นที่พึง ก็สละทั้งหมดนั้นไม่เกษม ไม่
อดม ด้วยว่าสัตว์ทั้งหลายผู้มีความเกิดเป็นต้นเป็นธรรมดา แม้ผู้นั้นย่อม
ไม่พ้นจากทุกข์ได้เลย ส่วนบุคคลถึงพระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ ว่าเป็น
ที่พึง ย่อมพ้นจากทุกข์ในวิภูฏะทั้งสิ้นได้

พระผู้มีพระภาคทรงภาษิตพระคาถาว่า :

มนุษย์เป็นอันมาก เมื่อถูกภัยคุกคามแล้ว ถึงภูเขา ป่า อาราม และ
รุกขเจดีย์ว่าเป็นที่พึ่ง ซึ่งสภะนั้นไม่เกษม ไม่อุดม เพราะไม่สามารถ
ทำให้พ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้

ส่วนบุคคลใดถึงพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์ว่าเป็นที่พึ่ง ย่อม
เห็นอริยสัจ ๔ คือ ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ความกำวล่วงทุกข์ และมรรค
มีองค์ ๘ อันประเสริฐ ซึ่งทำให้สัตว์ถึงความสงบแห่งทุกข์ ด้วย
ปัญญาชอบ สภะนั้นเกษม อุดม เพราะทำให้บุคคลพ้นจากทุกข์ทั้ง
ปวงได้

อ้างอิง : คาทถธรรมบท พุทธวรรค และอรรถกถาเรื่อง ปุโรหิตชื่ออัคคิทัต

รับฟังทาง YouTube

<https://youtu.be/nHy6cpYAing>

ฤกษ์ยามที่ดี

พระผู้มีพระภาคตรัสว่า :

ดูกรภิกษุทั้งหลาย สัตว์เหล่าใดประพฤตีสุจริตด้วยกาย ด้วยวาจา ด้วยใจ ในเวลาเช้า เวลาเช้าก็เป็นเวลาเช้าที่ดีของสัตว์เหล่านั้น

สัตว์เหล่าใดประพฤตีสุจริตด้วยกาย ด้วยวาจา ด้วยใจ ในเวลาเที่ยง เวลาเที่ยงก็เป็นเวลาเที่ยงที่ดีของสัตว์เหล่านั้น

สัตว์เหล่าใดประพฤตีสุจริตด้วยกาย ด้วยวาจา ด้วยใจ ในเวลาเย็น เวลาเย็นก็เป็นเวลาเย็นที่ดีของสัตว์เหล่านั้น

สัตว์ทั้งหลายประพฤตีสุจริตชอบในเวลาใด เวลานั้นถือว่าเป็นฤกษ์ดี มงคลดี สว่างดี รุ่งดี ขณะดี ยามดี และบูชาดีในพรหมจารีบุคคลทั้งหลาย

กายกรรม วจีกรรม มโนกรรม เป็นส่วนเบื้องขวา (ที่ประกอบด้วยความ
เจริญ) ความปรารถนาของท่านเป็นส่วนเบื้องขวา สัตว์ทั้งหลายทำกรรม
อันเป็นส่วนเบื้องขวาแล้ว ย่อมได้ผลประโยชน์อันเป็นส่วนเบื้องขวา
ท่านเหล่านั้นได้ประโยชน์แล้ว จึงได้รับความสุข จงออกงามใน
พระพุทธศาสนา จงไม่มีโรค ถึงความสุข พร้อมด้วยญาติทั้งมวล

ประโยชน์คือฤกษ์

พระบรมศาสดา เมื่อประทับอยู่ ณ พระเชตวันมหาวิหาร ทรงปรารภ
อาชีวกคนหนึ่ง ตรัสพระธรรมเทศานี้

กุลบุตรชาวบ้านนอกผู้หนึ่ง ไปขอกุลธิดานางหนึ่งในกรุงสาวัตถี ให้แก่ลูก
ชายของตน นัดหมายวันกันว่าในวันโน้นจักมารับเอาตัวไป ครั้นถึงวันนัด
จึงถามอาชีวกผู้เข้าไปสู่ตระกูลของตนว่า วันนี้ พวกผมจักทำมงคลอย่าง
หนึ่ง ฤกษ์ดีไหมครับ

อาชีวกนั้นโกรธว่าคนผู้นี้ ครั้งแรกไม่ถามเราเลย บัดนี้ เลยวันไปแล้ว
กลับมาถามเรา เอาเถิด จักต้องสั่งสอนเขาเสียบ้าง จึงพูดว่า วันนี้ ฤกษ์
ไม่ดี พวกท่านอย่ากระทำการมงคลในวันนี้เลย ถ้าขึ้นทำจักพินาศใหญ่

พวกมนุษย์ในตระกูลพากันเชื่ออาชีวก ไม่ไปปรับตัวในวันนั้น ฝ่ายพวก
ชาวเมืองจัดการมงคลไว้พร้อมแล้ว ไม่เห็นพวกนั้นมา ก็กล่าวว่า พวกนั้น

กำหนดไว้วันนี้ แล้วก็ไม่ได้มา แม้การงานของพวกเราที่ใกล้จะสำเร็จแล้ว เรื่องอะไรจะต้องไปคอยพวกนั้น จักยกธิดาของเราให้คนอื่นไป แล้วก็ยกธิดาให้แก่ตระกูลอื่นไป ด้วยการมงคลที่เตรียมไว้นั้นแหละ

ครั้นวันรุ่งขึ้น พวกที่ขอไว้ก็พากันมาถึง แล้วกล่าวว่า พวกท่านจงส่งตัวเจ้าสาวให้พวกเราเถิด ทันใดนั้น ชาวเมืองสาวดีก็พากันบริภาษพวกนั้นว่า พวกท่านสมกับที่ได้ชื่อว่าเป็นคนบ้านนอก ขาดความเป็นผู้ดี เป็นคนลามก กำหนดวันไว้แล้ว ดูหมิ่นเสีย ไม่มาตามกำหนด เชิญกลับไปตามทางที่มากัน นั้นแหละ พวกเรายกเจ้าสาวให้คนอื่นแล้ว

พวกชาวบ้านนอกก็พากันทะเลาะกับชาวเมือง ครั้นไม่ได้เจ้าสาว ก็ต้องพากันไปตามทางที่มานั้นเอง

เรื่องนี้อาชีวกกระทำอันตรายงานมงคลของมนุษย์เหล่านั้น ปรากฏว่ารู้กันทั่วไปในระหว่างภิกษุทั้งหลาย และภิกษุเหล่านั้นประชุมกันในธรรมสภา นั่งพูดกันว่า อาชีวกกระทำอันตรายงานมงคลของตระกูลเสียแล้ว

พระศาสดาเสด็จมา แล้วตรัสถามว่า ภิกษุทั้งหลาย บัดนี้ พวกเธอกำลังสนทนากันด้วยเรื่องอะไร

ครั้นภิกษุทั้งหลายกราบพูลเรื่องราวให้ทรงทราบแล้ว พระผู้มีพระภาคทรงตรัสว่า มิใช่แต่ในบัดนี้เท่านั้น ที่อาชีวกกระทำอันตรายงานมงคล

ของตระกูลนั้นเสีย แม้ในกาลก่อน ก็โกรธคนเหล่านั้น กระทำอันตราย
งานมงคลเสียแล้วเหมือนกัน

แล้วทรงนำเอา เรื่องในอดีตมาสาธก ดังต่อไปนี้

ในอดีตกาล ครั้นพระเจ้าพรหมทัตเสวยราชสมบัติในกรุงพาราณสี ชาว
พระนครพากันไปสว่ขอธิดาของชาวชนบท กำหนดวันแล้ว ถ้ามอาชีวกผู้
คุ่นเคยกันว่า พระคุณเจ้าผู้เจริญ วันนี้ ผมจะกระทำงานมงคลสักอย่าง
หนึ่ง ฤกษ์ดีไหมขอรับ

อาชีวกนั้นโกรธอยู่แล้วว่า คนพวกนี้กำหนดวันเอาตามพอใจตน บัดนี้
กลับถามเรา เราจักทำการขัดขวางงานของคนเหล่านั้นเสีย แล้วกล่าวว่า
วันนี้ ฤกษ์ไม่ดี ถ้ากระทำการมงคลจักพากันถึงความพินาศใหญ่

คนเหล่านั้นพากันเชื่ออาชีวก จึงไม่ไปรับเจ้าสาว ชาวชนบททราบว่าพวก
นั้นไม่มา ก็พูดกันว่า พวกนั้นกำหนดวันไว้วันนี้ แล้วก็ไม่ได้มา ชุระอะไรจัก
ต้องคอยคนเหล่านั้น แล้วก็ยกธิดาให้แก่คนอื่น

รุ่งขึ้น ชาวเมืองพากันมาขอรับเจ้าสาว ชาวชนบทก็พากันกล่าวว่า พวก
ท่านขึ้นชื่อว่าเป็นชาวเมือง แต่ขาดความเป็นผู้ดี กำหนดวันไว้แล้ว แต่ไม่
มารับเจ้าสาว เพราะพวกท่านไม่มา เราจึงยกให้แก่คนอื่นไป

ชาวเมืองกล่าวว่า พวกเราถามอาชีวก ได้ความว่า ฤกษ์ไม่ดีจึงไม่มา จึงให้
เจ้าสาวแก่พวกเราเถิด

ชาวชนบทแย้งว่า เพราะพวกท่านไม่มากัน พวกเราจึงยกเจ้าสาวให้คนอื่น
ไปแล้ว คราวนี้จักนำตัวเจ้าสาวที่ให้เขาไปแล้วมาอีกได้อย่างไร

เมื่อคนเหล่านั้นโต้เถียงกันไปโต้เถียงกันมาอยู่อย่างนี้ ก็มีบุรุษผู้เป็น
บัณฑิตชาวเมืองคนหนึ่ง ไปชนบทด้วยกิจการบางอย่าง ได้ยินชาวเมือง
เหล่านั้นกล่าวว่า พวกเราถามอาชีวกแล้ว จึงไม่มาเพราะฤกษ์ไม่ดี ก็พูด
ว่า

ฤกษ์จะมีประโยชน์อะไร เพราะการได้เจ้าสาวก็เป็นฤกษ์อยู่แล้วมิใช่หรือ
แล้วกล่าวคานานี้ ความว่า

**“ประโยชน์ผ่านเลยคนโง่ ผู้มัวคอยฤกษ์ยามอยู่
ประโยชน์เป็นฤกษ์ของประโยชน์
ดวงดาวทั้งหลายจักทำอะไรได้”**

พวกชาวเมืองทะเลาะกับพวกนั้นแล้ว ก็ไม่ได้เจ้าสาวอยู่นั่นเอง เลยพากัน
ไป

ครั้นทรงนำพระธรรมเทศนานี้มาตรัสแล้ว ทรงสืบบอนุสนธิ ประชุม
ชาดกว่า อาชีวกในครั้งนั้น ได้มาเป็นอาชีวกในครั้งนี้ แม้ตระกูลในครั้ง

นั้น ก็ได้มาเป็นตระกูลในครั้งนี้ ส่วนบุรุษผู้เป็นบัณฑิต ผู้ยืนกล่าวคาถา
ได้มาเป็นเรตถาคต

อ้างอิง : สุปุพพันธุสูตร พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๐ ข้อที่ ๕๙๕
นักขัตตชาดก และอรรถกถา

เครื่องรางมงคล และการอาราธนา สิ่งศักดิ์สิทธิ์เป็นที่พึ่ง

Q ถาม :

เนื่องจากกระยะหนึ่งเครื่องประดับสายมูได้รับความนิยมมาก ถ้าเราในฐานะที่เป็นนักธุรกิจและนับถือพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งอันสูงสุด ไม่ต้องการปลุกเสกโดยเฉพาะเทพเจ้าองค์ต่าง ๆ เราควรจะพัฒนาสินค้าให้ได้รับความนิยมแบบสายมูอย่างไรดีคะ และใช้คาถาของพระพุทธเจ้าดีหรือไม่คะ เช่น ถ้าอยากรวยก็ต้องท่องและทำตามคาถา อุ อา กะ สะ ประมาณนี้คะท่านอาจารย์

A อาจารย์ไชย ณ พล ตอบ :

คืออย่างนี้นะ การที่เราจะอาราธนาใครมาคุ้มครองชีวิตเรา เราก็ดูที่
อานุภาพของท่าน ก็สแกนดูในความเป็นอยู่เป็นอยู่ทั้งหมด ใครอานุภาพ
สูงสุด พระพุทธเจ้าอานุภาพสูงสุด พระปัจเจกพุทธเจ้ารองลงมา พระ
อรหันต์รองลงมา พระเจ้าหรือพรหมทั้งหลาย พรหมส่วนใหญ่จะตั้งตน
เป็นพระเจ้า เพราะว่าอานุภาพท่านมหาศาลในจักรวาล เนมิตอะไรก็ได้
ก็เลยตั้งตนเป็นพระเจ้านั่น นั่นก็จะอานุภาพรองลงมา แล้วจากนั้นก็
เทวดาชั้นต่าง ๆ ก็อานุภาพรองลงมา ครุฑ ยักษ์ นาค คนธรรพ์ พวกนี้
คืออานุภาพรองลงมา หมายถึงอานุภาพที่จะบันดาล อานุภาพที่จะเป็น
สรณะเป็นที่พึ่ง อานุภาพที่จะปกป้องรักษา ก็จะเป็นตามลำดับนี้

แต่เมื่อมีหลายลำดับอย่างนี้ ยังมีรสนิยมที่แตกต่าง อย่างพระพุทธเจ้า
พระปัจเจกพุทธเจ้า พระอรหันต์ ส่วนใหญ่ท่านจะยินดีรักษาคุ้มครองผู้ที่
รักษาศาสนา รักษาศีลธรรม ปฏิบัติธรรม ถ้าเป็นพวกนี้ท่านจะ blessing
เต็มที่ คุ้มครอง อำนวยความสะดวก และเป็นสรณะที่พึ่งได้หลายด้าน
หลายระดับ หลายเรื่อง แต่ถ้ากิเลสจัด ๆ ท่านไม่สนใจ

อย่างการขออาราธนาพระพุทธเจ้า ขอให้ลูกได้รางวัลที่หนึ่ง หรือขอให้
ลูกไปทำสงครามแล้วชนะ ขอให้ชนะพรรคคู่แข่ง ท่านไม่ยุ่ง นั่นเป็นเรื่อง
ของกิเลส

แต่ถ้าระดับพรหม ท่านจะชอบดลบันดาลให้กับพวกที่ชอบเกื้อกูล อยากรวย อยากรักษา อยากรักษาพระศาสนา พวกที่อยากสงเคราะห์ส่วนรวมทั้งหลาย พรหมจะชอบไปดลบันดาล ทำไมท่านจึงดลบันดาล เพราะถ้าท่านไปดลบันดาลให้พวกนี้ ท่านอยู่ข้างบนท่านก็ได้บุญด้วย เหมือนเราเป็นคนทำแต่ท่านเป็นคนส่งพลังมาให้เรา ดังนั้น เราทำไปท่านก็ได้ด้วย ท่านก็เลยชอบกัน

ถ้าเป็นระดับเทพ เทพแต่ละองค์ก็จะมีทักษะต่าง ๆ กันไป อย่างพระอินทร์ก็จะมีฤทธิ์มาก มีอานุภาพมาก พระกฤษณะก็จะเก่งเรื่องการก่อสร้าง พระศิวะก็จะเก่งเรื่องจิต ฌานสมาบัติ ฤทธิ์ กามเทพก็จะเก่งเรื่องความรัก ซึ่งเทพแต่ละองค์ แต่ละภูมิ ก็จะมี ความเก่งไม่เหมือนกัน และมีรสนิยมไม่เหมือนกัน

ดังนั้น เราก็เลือกดูว่าเราจะอยากอาราธนาใครมาเป็นพี่เลี้ยง มาเป็น personal advisor คอยเป็น guardian angel (เทพอารักษ์) ให้แก่เรา ตอนที่เราก่อเกิด ระบบก็จัดเทพอารักษ์มาให้แล้วคนละองค์เป็นอย่างน้อย บางทีก็อยู่นาน บางทีก็อยู่ไม่นานแล้วแต่เราทำตัวน่าเบื่อแค่นั้น ถ้าเราทำตัวดี ท่านก็อยู่นาน แล้วก็มีเทพอาสาเพิ่มอีก ถ้าเราทำตัวน่าเบื่อ บางทีองค์เดียวก็ไม่ยอมอยู่ หรือถ้าองค์เดียวแล้วชีวิตยังไม่ดีขึ้น เราอยากเพิ่ม guardian angel เข้ามาอีกก็อาราธนาได้ แต่ท่านจะยอมมาเพิ่มเมื่อเราทำความดียิ่งใหญ่เท่านั้น

อาราธนาจำเป็นต้องใช้เครื่องประดับมูหรือไม

ความเป็นจริงไม่มีความจำเป็น ท่านคือจิตในภูมิต่าง ๆ ก็ใช้จิตนั้นแหละ สื่อกับท่าน เพราะท่านเป็นทิพย์กันทั้งหมด ใช้ทิพย์คุยกับทิพย์เลย จะง่ายมาก แต่ถ้าจิตของตัวเองก็ยังไม่เห็น ก็ทำให้ไม่เห็นจิตอื่น ๆ พอไม่เห็นจิตอื่น ๆ วัตถุในโลกไม่ใช่สื่อใด ๆ ที่จะส่งถึงท่านได้ ได้แค่เพียงเป็นเครื่องเตือนสติให้ระลึกถึงท่านเท่านั้น

แต่อะไรที่คุ้มค่าที่สุดหละ จริง ๆ แล้วที่คุ้มค่าที่สุดคือจิตเราเอง ทำจิตของเราให้บริสุทธิ์ ศักดิ์สิทธิ์ มีพลัง แล้วเราจะเป็นที่พึ่งของตัวเองได้ เราจะเป็นที่พึ่งให้คนอื่นได้ สมัยผมเด็ก ๆ ที่บ้านก็มีพระดี ๆ เยอะ ผู้ใหญ่ก็ให้มา ผมก็มาคล้อง แต่พอฝึกจิตไปสักพัก ได้สมาธิจริง ๆ พอจิตเรานิ่ง จิตเราสงบ จิตเราตั้งมั่น ใหญ่ ผ่องใส มันไม่อยากเลย มันไม่อยากเสปสิ่งเหล่านี้เลย พระดี ๆ แพง ๆ ให้เค้าหมดเลย แหวนก็ให้เค้าหมด ไม่เก็บไว้เลย มันไม่เอา ตรงนี้สำคัญมาก ตรงนี้ทำให้เราพึ่งตัวเองได้ เราเป็นที่พึ่งให้คนอื่นได้ แต่ถ้าคนไม่ได้จิตที่ดี ใจที่ดี ก็ถือว่าเป็นเครื่องมือเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่อย่าไปใช้แข่งกับใครเป็นอันขาดนะ

มีเรื่องจริง ตอนผมบวชใหม่ ๆ ก็ออกธุดงค์คนเดียวไปตามป่าเขาและวัดป่าที่ปฏิบัติธรรม ช่วงหนึ่งไปเจอพระปฏิบัติเข้ม พระอาวุโสท่านก็เมตตาเรามาก พาไปปฏิบัติตามถ้ำเข็ญน ๆ ต่าง ๆ หลายถ้ำ มีที่ถ้ำหนึ่งชื่อถ้ำเทวดา ขึ้นชื่อลือชาไม่มีใครกล้าไปปฏิบัติ วันนั้นเราตัดสินใจไปกันสาม

องค์ พอไปถึงก็แยกกันปฏิบัติ และนอนกันคนละมุม พอทางกลด พระเถระก็เอาของขลังมาแขวนเต็มไปหมด ทั้งพระเครื่อง ตะกรุด ยันต์ พร้อมบอกว่าวิญญานอย่ามายุ่งนะ ฉันทิมของดินะ พระเถระรองลงมา ก็บอกว่าผมมีคาถาดี เดี่ยวตีมีดด้วย วิญญานไม่กล้ายุ่ง แถมเอาผีของท่าน มาให้เราตีมีดด้วย บอกตรง ๆ ตีมีดไม่ลง ก็เอาฝาบาตรใส่ผีของท่านมาแตะปากนิดหน่อยแต่ไม่ตีมีด ส่งคืนท่านไป เราพระใหม่ไม่มีของขลัง ไม่มีคาถาอาคม ไม่ตีมีด มีแต่จิตใจดีที่สงบสุข ต่างคนต่างแยกย้ายกันปฏิบัติ พอปฏิบัติเสร็จ เราก็นอนในกลด ตื่นมาตอนเช้ามีดเพื่อจะมาปฏิบัติ ตามปกติ เห็นพระเถระทั้งสองงุ่มง่ามกันอยู่ เกือบของที่กระจัดกระจาย พอเราออกจากกลด พระเถระท่านก็บอกว่าท่านไม่ได้นอนเลย โดนตบกลดกระจายกระจายสามรอบ นี้อบที่สาม พระเถระรองก็สะดุ้งลุกมาช่วยกันเก็บของ

เห็นไหม พระเถระที่มีของขลังมากมายโดนสั่งสอน พระเถระรองมีมนต์และตีมีด สะดุ้งลุกมาช่วยเก็บของทั้งสามรอบ ส่วนเราพระใหม่ไม่มีอะไรสักอย่าง เพราะสละไปหมดแล้ว อาคมก็ไม่มี ฉิ่งก็ไม่ได้ตีมีด มีแต่จิตใจที่สงบสุขอย่างเดียว หลับสบายเลย เลือกว่าจะเอาแบบไหน

ถามต่อ

อาจารย์คะแล้วเราในฐานะที่ทำธุรกิจแบบนี้ (เครื่องประดับมู) จะถือว่าเป็นการผิดศีลหรือติดกรรมอะไรไหมคะ

อาจารย์ไชย ณ พล ตอบ

จะผิดศีลและติดกรรมในกรณีนี้

๑. มันไม่เป็นจริง หมายความว่าถ้าเราอาราธนาแล้วท่านไม่มาจริง ไม่ศักดิ์สิทธิ์จริงตามที่โฆษณา อย่างเช่น เวลาผลิตพระแม่กวนอิมหนึ่งหมื่นเส้น พระแม่กวนอิมจะทำอย่างไร ทีเดียวหมื่นคนพร้อมกัน พระแม่กวนอิมมาไม่ไหว คนโฆษณาก็จะผิดศีล

๒. ถ้าศักดิ์สิทธิ์จริง มันก็ไม่ถึงขั้นผิดศีล แต่อาจเป็นกรรมเปียดเบียน ใช้พระแม่กวนอิมมากขนาดนั้น ดังนั้น เป็นกรรมที่เปียดเบียนเทพเทวาเพื่อทรัพย์สินของตนเองโดยไม่สมควร

ดังนั้น จะผิดศีลหรือไม่ ขึ้นอยู่กับมันได้ผลจริงตามที่ประชาสัมพันธ์หรือไม่ จะเป็นกรรมเมื่อไปเปียดเบียนเทพเทวาอย่างไม่สมควร ถ้าจะทำจริง ๆ ก่อนทำควรขออนุญาตท่านก่อน ท่านอนุญาตแล้ว จึงทำได้ตามจำนวนที่ท่านกำหนด ท่านหมายถึงท่านที่เราอ้างอิงความศักดิ์สิทธิ์นะ ไม่ใช่หลวงปู่หลวงพ่อใด ๆ ขึ้นทำอย่างนั้น พระท่านนั้น ๆ ก็ติดบ่วงกรรมและผิดศีลไปด้วย เราก็ทั้งรบกวนเทพเทวาด้วย รบกวนพระด้วย ช่วยสองชั้นเลย

ดังนั้น ฝักจิตของเราให้ถึงพระรัตนตรัยก่อน ถึงเทพเทวาก่อน แล้วค่อย
คิดสงเคราะห์เพื่อนมนุษย์ อย่างนี้จะดีที่สุด ได้ผลที่สุด ปลอดภัยที่สุด
เป็นประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์จริง

การไหว้เทพเจ้ากับการปฏิบัติธรรม

Q ถาม :

เวลาตรุษจีนไปไหว้เจ้าตามที่แตกต่างกัน เช่น วัดมังกร เจ้าพ่อแห่งเจีย หรือไหว้ที่กง ไหว้อากงอามา จึงไม่ได้มาปฏิบัติธรรม ตัดสินใจถูกต้องหรือไม่ครับ

A อาจารย์ไชย ณ พล ตอบ :

ไม่ถูกไม่ผิด อยู่ที่คัมหรือไม

ถ้าไปแล้วคัมก็โอเค ดี ถ้าไปแล้วไม่คัมก็ใช้ชีวิตไม่คัมแค่นั้นเอง ใช้เวลาไม่คัม ไม่ถูกไม่ผิด แค่นี้ได้ผลมากได้ผลน้อย ซึ่งมาจากปัญญามากหรือปัญหาน้อย แค่นั้นเอง

ถ้าสามารถคุยกับเจ้าพ่อเจ้าแม่ได้จริง ก็น่าตื่นเต้นดีไม่ใช่เหรอ แต่ถ้าไปแล้วบูชาแล้วบูชาอีกก็ยังคุยกันไม่รู้เรื่องสักที มันก็น่าคิดนะ เอ๊ะ ฉันทมา

คุยกับอะไร ฉันมาทำอะไร ฉันมาบูชาอะไร ทำไม่ไม่เคยเห็นไม่เคยคุย
อย่างรู้เรื่องสักที มันก็น่าคิดว่าฉันกำลังอธิษฐานกับอะไร หรือว่าเราไม่มี
ความสามารถเพียงพอ มันก็ต้องประเมินบ้างแค่นั้นเอง ไม่ถูกไม่ผิด อยู่
ที่ความคุ้มค่าและผล ถ้าผลดีอะไรก็ได้ที่ทำให้จิตใจเจริญ ชีวิตเจริญ
ความสัมพันธ์เจริญ กุศลเจริญ และลดทุกข์ ลดความโง่ ลดอกุศล ลด
ความเสื่อมของจิตใจ ของชีวิต ของความสัมพันธ์ได้ ก็ควรทั้งนั้น ก็ใช้
ปัญญาประเมินเอา

แท้จริงแล้ว กิจกรรมหนึ่งที่สวรรค์และพรหมนิยมทำกัน คือการเป็นที่
เลี้ยงให้มนุษย์ เพราะตนมีอำนาจมากกว่ามนุษย์ แต่อำนาจในหมู่
เทพพรหมนั้นจะเป็นตามรัศมีจิตรัศมีธรรมที่กระจายออกมา และ
อายุขัยของท่านก็จำกัด ดังนั้น หากมนุษย์คนใดทำความดีที่ยิ่งใหญ่
ท่านก็ยินดีมาเป็นพี่เลี้ยงให้ ซึ่งท่านก็ได้ผลแห่งความดีนั้นด้วย สามารถ
เพิ่มรัศมีจิตรัศมีธรรมท่านได้ และหากเป็นบรมความดี ท่านก็ได้
อานิสงส์ไปต่ออายุได้ด้วยเช่นกัน เทพพรหมพร้อมอยู่แล้วที่จะช่วย
มนุษย์ที่ดีและทำความดียิ่งใหญ่ อยู่ที่มนุษย์เองนั่นแหละที่จะต้องดีจริง
สื่อสารท่านให้ได้จริง และให้ในสิ่งที่เป็นคุณแก่ท่านโดยสมควร

ถ้าคนนับถือเทพเจ้า จะมาปฏิบัติธรรมได้ไหม

ถ้ารู้ความจริง เทพเจ้าทั้งหลายท่านบริโศกอะไรกัน

๑. *ปริโภคบุญ* สิ่งที่ท่านต้องการจากเรามาก ๆ ถ้าเราให้ท่าน ท่านจะได้รับและเอาไปใช้ได้ทันทีคือบุญ บนสวรรค์ ท่านจะมีทิพยสมบัติตามบุญ บุญเป็นสิ่งที่ให้ท่านเอาไปแปลงเป็นทิพยสมบัติได้โดยตรงและทันที

๒. *ดูดุษฎีสมภาวะจิต* ไม่ได้บริโภคสมภาวะจิตนะ แต่ดูดุษฎีสมภาวะจิตที่ดี อย่างเช่น เรามาเจริญกรรมฐานกัน แผ่เมตตาให้ท่าน ท่านได้สมภาวะจิตดีจากเรา ถ้าจิตเรา่องใส แค่ว่าท่านยินดีกับเรา ท่านก็่องใสมากขึ้นแล้ว บนสวรรค์ ท่านจะมีศักดิ์ตามรัศมีธรรม ภูมิจิตเป็นสิ่งที่ทำให้รัศมีธรรมท่านไฟโรจน์โดยตรง

ดังนั้น เมื่อเรารู้หลัก ๒ ประการนี้ เราอยากจะให้เทพเจ้าทั้งหลายพึงพอใจเรา ก็ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้ท่าน ปฏิบัติฝึกจิต แผ่จิตดี ๆ ให้ท่าน เทพเจ้าจะรัก เมื่อเทพเจ้าทั้งหลายรัก ท่านจะอาสามาดูแลเราเป็นพิเศษ ท่านจะยินดีมาดูแลเรามากเมื่อเราเป็น source of บุญ และ source of สมภาวะจิตที่ดี ด้วยเหตุนี้ นักปฏิบัติธรรมชั้นดีมีจิตสูง เทพพรหมชั้นสูงจึงมาดูแลกันเป็นทีม แต่ถ้าเราไปไหว้เจ้าด้วยธูปหลายดอก ใหญ่เลย ควันโขมงเลย ตั้งจะทำเทพเจ้ารรมควัน คิดว่าเทพเจ้าจะสลักควันบ้างไหม มนุษย์ยังระคายเคืองเลย เทพเจ้ายิ่งสูงยิ่งละเอียดอ่อนกว่ามนุษย์หลายเท่า ถ้าทำให้ท่านสลักควันบ่อย ๆ แล้ว

ท่านอยากจะได้ดูแลไหม ก็จะมีเฉพาะวิญญูณระดับล่างที่ทนกลิ่นควันได้ ยอมมาดูแล และบางทีก็แอบเป็นเทพผู้มีชื่อเสียงเลยก็มาก

คำตอบคือ บุษาทเทพเจ้าได้ เทพเจ้าก็คือคนที่อยู่บนสวรรค์ พระพุทธเจ้าบอกว่าเปตพลี เทวดาพลี มีผล เปตพลีคือทำบุญให้ผู้ล่วงลับไปแล้ว ไม่ว่าจะอยู่ภพภูมิใด มีผล เทวดาพลีคือการบำรุงเทวดา ทำบุญอุทิศให้เทวดามีผล ถ้าใครคิดว่าเปตพลี เทวดาพลี ไม่มีผล ก็เป็นมิจฉาทิฎฐิ เพราะจริง ๆ มีผล เพียงแต่ต้องทำให้ถูกต้องได้ผลจริงเท่านั้น

แล้วจะบูชาเทพเจ้าอย่างไรให้ได้ผล

ตัวนี้แหละที่เราจะต้องประเมินกันบ่อย ๆ พัฒนาวิธีการกันให้ถูกต้อง ในสองส่วนคือ ๑) บูชาด้วยสิ่งที่ท่านนิยมยกย่อง ๒) อธิษฐานในสิ่งที่เป็นความเชี่ยวชาญเฉพาะของแต่ละท่าน

เรามาดูกันทีละประเด็น

ประเด็นที่หนึ่ง บูชาด้วยสิ่งที่ท่านปรารถนา

เทพพรหมทั้งหลายปรารถนาอะไร

๑. เทพเจ้าทั้งหลายปรารถนาให้มนุษย์เป็นคนดี เพราะเมื่อมนุษย์มีศีลดี จะมีกลิ่นหอมทิพย์ ดังที่พระพุทธองค์ทรงสอนว่า “กลิ่นศีลหอมกว่ากลิ่นบุปผาชาติ” ซึ่งยืนยันว่าพระพุทธดำรัสเป็นจริง แม้ของผมนี่กลิ่น

ตัวหอมมากทั้ง ๆ ที่ไม่เคยใช้น้ำหอมเลย เพราะรักษาศีลอย่างเป็น
ธรรมชาติ กลิ่นหอมแห่งศีลปีนกลิ่นที่เทพพรหมชอบมาก เพราะท่าน
เองก็หอมมากเช่นกัน ปัญหาใหญ่เวลาท่านมาสงเคราะห์มนุษย์คือกลิ่น
สาบมนุษย์นี้แหละมันเหม็นสาบ ท่านจึงไม่ค่อยชอบ บางทีทนไม่ได้
ท่านก็หนี ด้วยเหตุนี้ สิ่งแรกที่จะใช้บูชาท่านคือกลิ่นหอมแห่งศีล

แต่มนุษย์ที่ไม่มีกลิ่นหอมแห่งศีลก็ลักไก่ สมัยก่อนก็เอาดอกไม้หอมมา
บูชา ต่อมาดอกไม้หอมหายากขึ้น ก็มีคนหัวใสเอาไม้หอมมาเผาบูชา
ต่อมาไม้หอมหายากขึ้น คนถือโอกาสเอาไม้หอมบ้างไม่หอมบ้างมาทำ
เป็นแท่งธูปจุดบูชา แต่ความหอมน้อย ควันเยอะ ทรมาณเทพพรหม
ชั้นสูง ท่านก็ไม่มา

ดังนั้น ดีที่สุด เวลาบูชาเทพเจ้า ถวายท่านด้วยกลิ่นศีล ให้สัตย์
ปฏิญาณกับท่านว่า ตั้งแต่นี้ต่อไป ลูกจะปฏิบัติศีลข้อ.....ให้บริสุทธิ์
บริบูรณ์เพื่อบูชาท่าน แล้วปฏิบัติจริงจัง อย่างนี้เทพพรหม Happy
ยินดีดูแล

๒. เทพเจ้าทั้งหลายปรารถนาให้มนุษย์มีแสงสว่างในตน เพราะท่านมี
แสงสว่างในตนจึงมีความเป็นทิพย์โดยธรรมชาติ การจะมีแสงสว่างใน
ตนได้ ต้องมีจิตตะ ตั้งฐานรู้ไว้ที่จิต จนสติในจิตแข็งแรง บริหารจิตใจให้
อ่อนคลาย โปร่งใสได้ แสงจิตก็จะปรากฏ เมื่อแสงจิตปรากฏก็จะเห็น
จิตตนเอง เห็นจิตเทพพรหม เมื่อหยุดคิดปรุงไป ก็จะสื่อสารกันรู้เรื่อง

ซึ่งเทพพรหมจะชอบมาก และยินดีดูแลเหมือนมิตร เช่นเดียวกับมนุษย์
คุยกับใครรู้เรื่องก็จะชอบมาก และยินดีคบหากันเป็นมิตร คุณไม่รู้เรื่องก็
จะไม่ข้องแหวะกัน ไม่คบกัน

แต่คนที่จิตมีตมณอัปแสงก็ลักไก่ สร้างแสงภายนอกบูชา สมัยโบราณใช้
ประทีปน้ำมันบ้าง ประทีปเทียนบ้าง ปัจจุบันหันมาใช้แสงสว่างจาก
ไฟฟ้าบูชา ก็ได้ ง่ายและปลอดภัยกว่า แต่ก็ยังเป็นเพียงแสงภายนอก
เทพพรหมหาได้ยินดีเท่ากับแสงภายในไม่

**ดังนั้น จงบูชาเทพพรหมด้วยสติในจิต จนจิตสว่างผ่องใส และเมื่อมี
แสงจริง จะมีเทพพรหมเป็นเพื่อนมากมาย**

๓. เทพเจ้าทั้งหลายปรารถนาให้มนุษย์มีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา
เพราะนั่นเป็นสภาวะจิตปกติของท่าน เรียกว่าวิหารธรรม คือที่อยู่แห่ง
จิต ดังนั้น ใครที่มีอุปปมัญญา ก็เหมือนมีบ้านเดียวกับเทพพรหม เป็นพื
่น้องกับเทพพรหม อยู่ด้วยกันกับเทพพรหม และเกื้อกูลกันฉันพี่น้อง

แต่มนุษย์ที่ไม่มีเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขาจริง เวลาทุกข์ร้อนที ก็ไป
ทำทาน ถวายทาน ทำที่เป็นคนมีเมตตา กรุณาเป็นคราว ๆ พวกนี้ก็เป็น
เมตตากรุณาเทียม ไม่แท้ ไม่สม่ำเสมอ ไม่เป็นวิหารธรรม ก็เป็นได้แค่
แขก ไม่สามารถเป็นญาติได้

ดังนั้น จงบูชาเทพพรหมด้วยเมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา และเมื่อมีอุปมัญญาจริง จะมีเทพพรหมเป็นญาติมากมาย

๔. เทพเจ้าทั้งหลายปรารถนาให้มนุษย์แจ่มแจ้งสัจธรรม เพราะนั่นเป็นสิ่งที่เทพพรหมทั้งหลายแสวงหา เทพพรหมท่านมีศีลดี สมาธิดีก็เป็นปกติ ดังนั้น สิ่งที่ท่านยังปรารถนาอีกคือ การแจ่มแจ้งความเป็นจริงทั้งปวง เพื่อท่านจะได้บริหารตนให้เจริญที่สุด เช่นครั้งหนึ่ง เทวดา พรหม แสวงหาว่าอะไรคือมงคล ตกเถียงกันทั้งสวรรค์ก็ไม่มีอันตกลงกันได้ จึงพากันมาหาพระพุทธเจ้า พระพุทธองค์ทรงให้ “อภิระบพแห่งมงคล” ตั้งแต่อย่างต่ำไปจนถึงสูงสุด เทพพรหมทั้งหมดยอมรับ และปฏิบัติตาม ดังนั้น เวลาใครศึกษาธรรม เผยแผ่สัจธรรม ท่านก็จะเสียโสตสดับ หรือเวลาใครสาธยายธรรมใด ๆ ท่านก็ฟัง แต่เทพพรหมจำนวนมากในปัจจุบัน เคยฟังธรรมจากพระพุทธเจ้ามาก่อน ดังนั้น ใครสวดถูกสวดผิด เทพพรหมจะรู้ทันที หรือเวลาใครตั้งใจบรรลुธรรม ท่านก็จะแนะนำ เช่นพรหมสุทธาวาสมาแนะนำท่านพระพาหิยะว่า ที่ปฏิบัติอยู่นั้นไม่ถูกต้อง ให้รีบไปหาพระพุทธเจ้า พระพาหิยะจึงรีบเดินทางไปหาพระพุทธเจ้า ได้ฟังธรรมแท้ที่ถูกต้องนิดเดียวก็สำเร็จอรหันต์เลย

ดังนั้น จงบูชาเทพพรหมด้วยธรรมแท้และเที่ยงตรง ก็จะมีเทพพรหมเป็นกัลยาณมิตรมากมาย

๕. เทพเจ้าทั้งหลายปรารถนาให้มนุษย์บริสุทธิ์หลุดพ้น เพราะความบริสุทธิ์เป็นสิ่งที่เทพพรหมทั้งหลายบูชา ความอมตะเป็นยอดปรารถนาของเทพพรหมทั้งหลาย ด้วยเหตุนี้ เวลาใครปฏิบัติธรรมเพื่อบริสุทธิ์หลุดพ้นสู่อมตภาพจริงจัง เทพพรหมจะอำนวยความสะดวกอย่างดียิ่ง เช่นสมัยพุทธกาลมีท่านเถรปฏิบัติธรรมจริงจังอยู่ในป่า มุ่งบรรลุดุจธรรม เทพพรหมที่นั่นจึงประชุมกันเห็นควรทำให้ป่าทั้งป่าเงียบสนิท ไม่มีแม้เสียงใบไม้ไหว เพื่อให้ท่านเถรบรรลุดุจธรรม และไม่นานก็สำเร็จจอร์หันต์ และเป็นความจริงว่า เมื่อใครสำเร็จจอร์หันต์ เทพพรหมจะอนุโมทนา สาธุการทั่วทั้งจักรวาล และมาเป็นศิษย์สอบถามสภาวะธรรมต่าง ๆ อำนวยความสะดวกต่าง ๆ อย่างดี

ดังนั้น จึงสงเคราะห์เทพพรหมด้วยการปฏิบัติธรรมเพื่อความบริสุทธิ์หลุดพ้น และเมื่อบริสุทธิ์จริง จะมีเทพพรหมเป็นศิษย์มากมาย เช่น เทพพรหมหมื่นโลกธาตุเป็นศิษย์พระผู้มีพระภาคสัมมาสัมพุทธเจ้า เทพพรหมจำนวนมากเป็นศิษย์ท่านพระนางพิมพา ท่านพระสารีบุตร ท่านพระโมคคัลลานะ ท่านพระอนุรุทธ ท่านพระราหุล หรือแม้ท่านหลวงปู่มั่น ท่านหลวงตาบัวในยุคนี้

ประเด็นที่สอง อธิษฐานในสิ่งที่เป็นความเชี่ยวชาญจริงของแต่ละท่าน

พรหมสุทธาวาสทั้งหลาย ท่านวางกามและวางความโกรธได้ขาดสูญแล้ว เมื่อใดเหนื่อยใจกับกามและความโกรธ ก็อาราธนาพรหมสุทธาวาสขอความอนุเคราะห์จากท่าน

พระศิวะ เชี่ยวชาญในสมาธิ สมาบัติ และฤทธิ์ เมื่อฟังชานอ่อนพลัง ก็อธิษฐานให้ท่านอนุเคราะห์ได้

พระเยชู เชี่ยวชาญในการเสียสละ เมื่อเจอสถานการณ์ต้องสละแต่สละไม่ออก ก็อธิษฐานให้ท่านอนุเคราะห์ได้

พระแม่กวนอิม เชี่ยวชาญในเรื่องมหาเมตตาและความอดกลั้นอดทน เมื่อใดจิตใจแห้งเหี่ยวแม่เมตตาไม่ออก ก็อธิษฐานให้ท่านอนุเคราะห์ได้

พระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า พระอรหันต์ทั้งหลาย เชี่ยวชาญความบริสุทธิ์ ฌ อมตภาพ หากปรารถนาความบริสุทธิ์หลุดพ้นสู่อมตภาพ ก็สวด “พุทธัง สรณัง คัจฉามิ อัมมัง สรณัง คัจฉามิ อรหันตสังฆัง สรณัง คัจฉามิ” แล้วอาราธนาพุทธานุภาพ อัมมานุภาพ อรหันตานุภาพ อันเป็นอจินไตยมาโปรดได้ เป็นต้น

โดยสรุป คือ นับถือใครก็มาปฏิบัติธรรมได้ เมื่อได้ผลดี ก็ส่งบุญ ส่งจิต ส่งธรรม ส่งความบริสุทธิ์ดี ๆ ให้พ่อแม่บรรพบุรุษที่ล่วงไปแล้ว และเทพเจ้าทั้งหลาย ท่านจะรัก เพราะท่านได้รับในสิ่งที่ท่านต้องการจริง จะบูชาทั้งทีก็ควรส่ง supply ให้ตรง demand และจะอธิษฐานทั้งทีก็

อธิษฐานให้ตรงความเชี่ยวชาญเฉพาะของท่าน ชีวิต จิตใจ
ความสัมพันธ์ และกิจการงานจะได้เจริญรุ่งเรือง

งานที่ทำให้แก่ญาติที่ตายไปแล้ว ญาติจะได้รับการหรือไม่

Q ถาม :

ชาณฺสโสนิพราหมณ์เข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคแล้วทูลถามว่า
งานที่ทำให้แก่ญาติผู้ล่วงลับไปแล้วจะสำเร็จแก่ญาติผู้ล่วงลับไปแล้ว
หรือไม่ และผู้ล่วงลับจะได้บริโภคนั้นหรือไม่

A พระผู้มีพระภาคตรัสว่า :

งานนั้นย่อมสำเร็จในฐานะและย่อมไม่สำเร็จในฐานะ

ฐานะที่งานไม่สำเร็จแก่ผู้ล่วงลับ เป็นฐานะ ได้แก่

เมื่อบุคคลเข้าถึงนรก เลี้ยงอัตภาพอยู่ในนรกนั้น ย่อมตั้งอยู่ในนรกนั้น
ด้วยอาหารของสัตว์นรก

เมื่อบุคคลเข้าถึงกำเนิดสัตว์ดิรัจฉาน ย่อมตั้งอยู่ในกำเนิดสัตว์ดิรัจฉาน
นั้นด้วยอาหารของสัตว์ผู้เกิดในกำเนิดสัตว์ดิรัจฉาน

เมื่อบุคคลเข้าถึงความเป็นสหายของพวกมนุษย์ เขาย่อมเลี้ยงอัตภาพใน
มนุษยโลกนั้น ย่อมตั้งอยู่ในโลกมนุษย์ด้วยอาหารของมนุษย์

เมื่อบุคคลเข้าถึงความเป็นสหายของเทวดา เขาย่อมเลี้ยงอัตภาพอยู่ใน
เทวโลกนั้น ย่อมตั้งอยู่ในเทวโลกนั้นด้วยอาหารของเทวดา

ฐานะที่ทานสำเร็จแก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว เป็นฐานะ ได้แก่

เมื่อบุคคลเข้าถึงเปรตวิสัย เลี้ยงอัตภาพอยู่ในเปรตวิสัยด้วยอาหารของ
สัตว์ผู้เกิดในเปรตวิสัย หรือมิตร ญาติของเขา ย่อมเพิ่มให้ซึ่งปัตติทานมัย
จากมนุษยโลกนี้ เขาเลี้ยงอัตภาพอยู่ในเปรตวิสัยนั้น ย่อมตั้งอยู่ในเปรต
วิสัยด้วยปัตติทานมัยนั้น

ถ้าญาติสาโลหิตผู้ล่วงลับไปแล้วนั้น ไม่เข้าถึงฐานะ ญาติสาโลหิตผู้ล่วงลับ
ไปแล้วเหล่าอื่นของทายก (ผู้ให้ทาน) ที่เข้าถึงฐานะ ย่อมบริโภคทาน
นั้น ฐานะที่จะพึงว่างจากญาติสาโลหิตผู้ล่วงลับไปแล้ว มิใช่โอกาสที่จะมี
ได้ แม้ผู้ให้ก็เป็นผู้ไม่ไร้ผล (ผู้ให้ก็เป็นผู้ได้บุญจากการให้นั้น)

พระผู้มีพระภาคตรัสกำหนดในอฐานะว่า

บุคคลผู้ทุศีล มีจิตปองร้าย มีความเห็นผิด ให้ข้าว น้ำ ผ้า ยานพาหนะ มาลา ของหอม เครื่องลูบไล้ ที่นอน ที่พัก และเครื่องประทีปแก่สมณพราหมณ์ บุคคลนั้นเมื่อตายไปเข้าถึงความเป็นสหายของช่าง ม้า โค หรือ สุนัข ด้วยกรรมคือการเป็นผู้ทุศีล มีจิตปองร้าย มีความเห็นผิดนั้น และข้อที่ผู้นั้นเป็นผู้ให้ข้าว น้ำ ยานพาหนะ มาลา ของหอม เครื่องลูบไล้ ที่นอน ที่พัก และเครื่องประทีปแก่สมณพราหมณ์ ผู้นั้นย่อมได้ข้าว น้ำ มาลาและเครื่องอลังการต่าง ๆ ในกำเนิดช่าง ม้า โค หรือสุนัขนั้นด้วยกรรมคือการให้นั้น

บุคคลผู้มีศีล ไม่มีจิตปองร้าย มีความเห็นชอบ ให้ข้าว น้ำ ผ้า ยานพาหนะ มาลา ของหอม เครื่องลูบไล้ ที่นอน ที่พัก และเครื่องประทีปแก่สมณพราหมณ์ บุคคลนั้นเมื่อตายไปย่อมเข้าถึงความเป็นสหายของพวกมนุษย์ เทวดา ด้วยกรรมคือการเป็นผู้มีศีล ไม่มีจิตปองร้าย มีความเห็นชอบนั้น และข้อที่ผู้นั้นเป็นผู้ให้ข้าว น้ำ ผ้า ยานพาหนะ มาลา ของหอม เครื่องลูบไล้ ที่นอน ที่พัก และเครื่องประทีปแก่สมณพราหมณ์ บุคคลนั้นย่อมได้เบญจกามคุณอันเป็นของมนุษย์ในมนุษย์โลก เบญจกามคุณอันเป็นทิพย์ในเทวโลกด้วยกรรมคือการให้นั้น

ข้อที่ผู้ให้ก็เป็นผู้ไม่ไร้ผลนี้ ควรที่จะให้ทานโดยแท้ ควรที่จะศรัทธาโดย
แท้

อ้างอิง : ชาณฺสโสนิสฺสูตร พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๔ ข้อที่ ๑๖๖

ต้องกรวดน้ำอุทิศจึงได้รับบุญ จริงหรือไม่

Q ถาม :

มีพระหลายรูปและมีหนังสือหลายเล่มที่เขียนว่าในกรณีที่เราจะแผ่เมตตาอุทิศส่วนกุศลนั้นจะต้องมีการกรวดน้ำเป็นส่วนประกอบ ผู้รับถึงจะได้รับบุญของเรา ไม่ทราบว่าเป็นจริงหรือไม่คะหรือไม่จำเป็น ถ้าเราเพียงแค่แผ่เมตตาไปแค่นั้นน่าจะได้รับแล้วหรือเปล่านั้น

A อาจารย์ไชย ฌ พล ตอบ :

บุญคือความดีงามที่เราทำ และผลของบุญเป็นภาวะจิตแห่งความสุขแห่งความสะอาด แห่งความบริสุทธิ์ ดังนั้น ตัวบุญคือตัวภาวะจิตที่บริสุทธิ์ สะอาด ดีงาม

เวลาเราแผ่บุญคือการแผ่ภาวะจิตดี ๆ ออกไป ขณะที่เราอุทิศ เราก็ส่งจิตนี้เข้าไป record ไว้ในระบบซึ่งมันจะ record อัตโนมัติ ดังนั้นแผ่จากจิตโดยตรงเค้าก็จะได้รับโดยตรง แผ่จากจิตโดยตรงนี้เหมือนกับระบบโทรศัพท์ยกหูคุยกันได้เลยทันที หากเราไม่แน่ใจว่าถ้าเราแผ่จิตโดยตรงเค้าจะรับได้หรือไม่ เค้าอาจจะยังอยู่ในนรกไม่มีสิทธิ์รับพลังจิตจากข้างนอกได้ ในกรณีเช่นนั้นเราก็ใช้ระบบไปรษณีย์ ระบบไปรษณีย์ก็คือการกรวดน้ำ แล้วเอาไปฝากพระแม่ธรณีให้รับรู้ด้วย ซึ่งท่านก็จะช่วยส่งต่อให้ ส่งไม่ถึงก็เอาไป record ก่อน ดังนั้นก็เลือกเอาว่าจะใช้ระบบโทรศัพท์หรือระบบไปรษณีย์

ตัวน้ำไม่ใช่ตัวบุญ แต่ตัวน้ำเป็น representative ของการให้ เหมือนกับตอนที่เราแต่งงานกันเค้ารดน้ำให้ การรดน้ำก็หมายความว่า ได้ยกลูกสาวคนนี้ให้กับหนุ่มผู้นี้นะ ยกหนุ่มผู้นี้ให้กับสาวผู้นี้นะ จงอยู่ดูแลกันนะ เป็นการยกให้เพราะไม่สามารถอุ้มไปให้ได้ มันหนัก

ดังนั้น หากไม่ใช้น้ำสามารถใช้อื่นได้ไหม ใช้อะไรก็ได้ แต่น้ำมันเย็นและน้ำสามารถที่จะ absorb พลังจิตได้ง่าย จึงเป็นที่นิยม หรือใครจะใช้ลมบอกพระพายก็ได้ ใช้แสงบอกอากาศเทวาก็ได้ หรือจะใช้อิชชฺฐานจิตแจ้งระบบไว้ก็ได้ สร้างนวัตกรรมการแผ่บุญกันได้ ให้ถึงผู้รับและระบบรู้เรื่องก็แล้วกัน

การทำบุญให้ญาติผู้ใหญ่

Q ถาม :

ช่วงสงกรานต์คุณแม่มักจะไปทำบุญให้คุณตาที่วัดนครนายก บ้านคุณตา หากไปทำวัดอื่นให้คุณตาจะได้ไหม หรือถ้าชวนคุณแม่มาปฏิบัติธรรมที่จังหวัดอื่น แล้วค่อยส่งบุญให้คุณตาแทนจะดีกว่าไหมคะ

A อาจารย์ไชย ณ พล ตอบ :

อยู่ที่ว่าคุณตาไปเป็นอะไรอยู่ในภูมิภาคไหน

ถ้าคุณตาเป็นเปรตอยู่ที่วัดนั้น ควรไปทำวัดนั้น เพราะว่าจะไม่สามารถรับได้ไกล

ถ้าคุณตาอยู่จตุรหาราชิกา คือพวกพ่อปู่แม่ย่าเจ้าที่อยู่แถว ๆ นั้น ก็ไปทำที่นั่น เพราะท่านจะเดินทางได้ไม่ไกล

ถ้าเป็นทวดตาตั้งแต่ชั้นดาวตีสี่เป็นต้นไป อยู่ที่ไหนท่านก็ไปได้ในโลกนี้ เราไปอเมริกาทำบุญให้พ่อแม่ได้ไหม ได้ สบายมาก หรือเราไปอยู่ อลาสก้าแล้วนั่งสมาธิแผ่ให้ได้ไหม ได้ ท่านเหล่านี้ไปไหนก็ได้ ทนที่ที่นึก ก็จะไปเลย แวบเดียวถึงเลย พระพุทธเจ้าใช้คำว่าเหมือนเหยียดแขนที่คู้ แขนที่เหยียด ดังนั้น ทำที่ไหนก็ได้ถ้าอยู่สูง แต่ถ้าอยู่ต่ำ ควรจะไปในที่ ไกลท่าน ให้เชื่อก่อนเวลาทำบุญให้คุณยาย คุณย่า คุณตา คุณปู่ เชื่อก่อนว่าตอนนี้ท่านอยู่ไหน จะได้แม่น ๆ

Q ถามต่อ :

เราจะเชื่ได้อย่างไรคะ

A อาจารย์ไชย ณ พล ตอบ :

ถ้าเรามีสมาธิก็อาราธนาว่า ปู่ซาคิดถึงปู่มาก ช่วยมาปรากฏให้หนูหน่อย แล้วก็ถามไถ่กันตอนนี้ปู่ไปอยู่ชั้นไหน เป็นอยู่อย่างไร อย่างนี้เป็นต้น ถ้าสมาธิยังไม่พอ ไม่เห็นปู่เลย ก็บอกปู่ว่า คีนี่ปู่ช่วยมาเข้าฝันหนูหน่อย ถ้าฝันครั้งที่หนึ่ง แต่ยังไม่แน่ใจว่าเป็นความจริงไหม ก็บอกว่าถ้าเป็นปู่จริง ๆ ขออีกคีน คีนที่สองชักมั่นใจแต่มันไม่ firm ปู่ขอสามครั้งนะ อีกครั้งหนึ่ง ถ้าฝันเหมือนกันทุกคีนสามครั้งก็พอจะเชื่อได้นะ เรียกว่าฝันด้วยเทวานฤมิต เป็นการสื่อสารที่วิญญูณอีกมิติหนึ่งใช้กับคนในโลกนี้ สำหรับคนที่ไม่ค่อยมีสมาธิ

การวางจิตเมื่อมีคนเสียชีวิต

พระผู้มีพระภาคตรัสว่า :

ฐานะ ๕ ประการนี้ อันสมณะ พราหมณ์ เทวดา มาร พรหม หรือใคร ๆ
ในโลกไม่พึงได้ คือ

ขอสิ่งที่มีความแก่เป็นธรรมดา อย่าแก่ ๑

ขอสิ่งที่มีความเจ็บไข้เป็นธรรมดา อย่าเจ็บไข้ ๑

ขอสิ่งที่มีความตายเป็นธรรมดา อย่าตาย ๑

ขอสิ่งที่มีความสิ้นไปเป็นธรรมดา อย่าสิ้นไป ๑

ขอสิ่งที่มีความฉิบหายเป็นธรรมดา อย่าฉิบหายไป ๑

ปุถุชนที่ไม่ได้สดับ เมื่อสิ่งที่มีความแก่ ความเจ็บไข้ ความตาย ความสิ้น
ไป ความฉิบหายเป็นธรรมดาเป็นไปแล้ว เขาย่อมไม่พิจารณาเห็นดังนี้ว่า
ไม่ใช่สิ่งที่มีความแก่ ความเจ็บไข้ ความตาย ความสิ้นไป ความฉิบหายไป

เป็นธรรมดาของเราผู้เดียวเท่านั้น โดยที่แท้ ความแก่ ความเจ็บไข้ ความตาย ความสิ้นไป ความฉิบหาย เป็นธรรมดาของสัตว์ทั้งปวง ที่มีการมา การไป การจุติ การอุปบัติ

เมื่อสิ่งที่มีความแก่ ความเจ็บไข้ ความตาย ความสิ้นไป ความฉิบหายไป เป็นธรรมดา แก่ไป เจ็บไข้ไป ตายไป สิ้นไป ฉิบหายไปแล้ว เขาก็เศร้า โศก ลำบาก ร่ำไร ทูบอก คร่ำครวญ หลงมงาย แม้อาหารก็ไม่อยาก รับประทาน แม้มากยก็เศร้าหมอง ซุบผอม แม้การงานก็หยุดชะงัก พวกที่ไม่ใช่มิตรก็พึงดีใจ พวกมิตรก็พึงเสียใจ

ปุถุชนผู้ไม่ได้สติ ถูกลูกศรคือความโศกที่มีพิษเสียบแทงเข้าแล้ว ย่อมทำตนให้เดือดร้อน

ส่วนอริยสาวกผู้ได้สติ เมื่อสิ่งที่มีความแก่ ความเจ็บไข้ ความตาย ความสิ้นไป ความฉิบหายไปเป็นธรรมดา แก่ไป เจ็บไข้ไป ตายไป สิ้นไป ฉิบหายไปแล้ว อริยสาวกนั้นย่อมพิจารณาเห็นว่า ไม่ใช่สิ่งที่มีความแก่ ความเจ็บไข้ ความตาย ความสิ้นไป ความฉิบหายไป เป็นธรรมดาของเราผู้เดียวเท่านั้น โดยที่แท้ เป็นธรรมดาของสัตว์ทั้งปวง ที่มีการมา การไป การจุติ การอุปบัติ ย่อมแก่ เจ็บ ตาย สิ้นไป ฉิบหายไปทั้งสิ้น

อริยสาวกนั้นย่อมไม่เศร้าโศก ไม่ลำบาก ไม่ร่ำไร ไม่ทูบอก คร่ำครวญ ไม่หลงมงาย นี้เรียกว่าอริยสาวกผู้ได้สติ ถอนลูกศร คือ ความโศกที่มีพิษ อันเป็นเครื่องเสียบแทงปุถุชนผู้ไม่ได้สติ ทำตนให้เดือดร้อน

อริยสาวกผู้ไม่มีความโศกปราศจากลูกศร ย่อมดับความทุกข์ร้อนได้ด้วยตนเอง

ประโยชน์แม้เล็กน้อยในโลกนี้ ใคร ๆ ย่อมไม่ได้เพราะการเศร้าโศก เพราะการคร่ำครวญ พวกที่ไม่ใช่มิตรทราบว่าเขาเศร้าโศก เป็นทุกข์ ย่อมดีใจ

ก็คราวใด บัณฑิตผู้พิจารณารู้เนื้อความ ไม่หวั่นไหวในอันตรายทั้งหมด คราวนั้น พวกไม่ใช่มิตรเห็นหน้าอันไม่ผิดปรกติของบัณฑิตนั้น ยิ้มแย้มตามเคย ย่อมเป็นทุกข์

บัณฑิตพึงได้ประโยชน์ในที่ใด ๆ ด้วยประการใด ๆ เพราะการสรรเสริญ เพราะความรู้ เพราะกล่าวคำสุภาสิต เพราะการบำเพ็ญทาน หรือเพราะ ประเพณีของตน ก็พึงบากบั่นในที่นั้น ๆ ด้วยประการนั้น ๆ

ถ้าทราบว่าความต้องการอย่างนี้อันเราหรือผู้อื่นไม่พึงได้ไซ้รั ก็ไม่ควร เศร้าโศก ควรตั้งใจทำงานโดยเด็ดขาดว่า บัดนี้เราทำอะไรอยู่

อ้างอิง : ฐานสูตร พระไตรปิฎก ฉบับหลวง เล่มที่ ๒๒ ข้อที่ ๔๘

ทำไมจึงต้องมีการไว้ทุกข์

Q ถาม :

ในหนังสือ "อตุโล ไม่มีใดเทียม" หน้า ๔๖๔ มีโยมถามหลวงปู่ดูลย์ว่า ควรจะไว้ทุกข์อย่างไร หลวงปู่ดูลย์ท่านตอบว่า "ทุกข์ต้องกำหนดรู้ เมื่อรู้แล้ว ให้ละเสีย ไปไว้มันทำไม" เลยสงสัยว่า ทำไมวัฒนธรรมโลกต้องไว้ทุกข์กันด้วยคะ และเราจะออกจากการปฏิบัติตาม ๆ กันได้อย่างไร ขอท่านอาจารย์เมตตาให้แนวทางด้วยคะ

A อาจารย์ไชย ฌ พล ตอบ :

การไว้ทุกข์ไม่ใช่อารยธรรมโลก เป็นเพียงธรรมเนียมของบางชนเผ่า

เผ่ายูโรเปียน ชาวตะวันตก ไม่มีการไว้ทุกข์ มีแต่การกล่าวสรรเสริญ

ผู้ตาย และแสดงความเสียใจต่อญาติเล็กน้อย

เผ่าอาหรับ อิสลามทั้งหมด ห้ามไว้ทุกข์ ทำได้แค่แสดงความอาลัยเล็กน้อย

เผ่าอินเดีย ที่นับถือฮินดู ไว้ทุกข์ ประมาณ 10 วัน บวกลบ

เผ่าจีน ไว้ทุกข์ด้วยชุดขาว

เผ่าทิเบต แบกศพขึ้นหิมาล้อย เอาไปคืนให้ธรรมชาติ วางไว้ที่ลานไหล่ เขา สัตว์ทั้งหลายทำหน้าที่รีไซเคิลศพ ญาติผูกผ้าสีสดสีใดก็ได้ที่ผู้ตายชอบไว้บนราวเพื่อส่งจิตสู่สวรรค์ แล้วก็กลับ

เผ่าไทย สมัยรัชกาลที่ห้าทำไว้ดีมาก เมื่อพระพุทธเจ้าหลวงสวรรคต ประชาชนทั้งประเทศสวมชุดขาว รักษาศีล ถวายบุญแต่พระองค์ บรรยากาศทั้งประเทศเต็มไปด้วยกุศล งามมาก

ดังนั้น การไว้ทุกข์ ไม่ใช่อารยธรรมโลก และสีต่าง ๆ ก็ไม่ใช่สัญลักษณ์ของทุกข์ เป็นแค่ธรรมเนียมของชนบางเผ่า

แล้วทำไมผู้คนจึงไว้ทุกข์

เริ่มจากความเศร้าโศก ซึ่งเกิดจากการสูญเสียผู้เป็นที่รักโดยไม่อยากเสียไป เป็นความไม่ได้ตั้งใจ แต่ก็ไม่มีอำนาจตัดทาน จำต้องจำนนรับความ

ไม่ได้ตั้งใจนั้น จึงโศกสลด

เมื่อไม่อาจดับความโศกได้ ความโศกก็แตกตัว เมื่อมากเข้าก็ทะเล็ดออกมาเป็นความรำไรรำพัน เช่น ไม่น่าจากฉันไปเลย ทำไมดวงจากฉันไป แล้วต่อไปนี่ฉันจะพึ่งใคร ชีวิตฉันจะเป็นอย่างไรต่อไป ล้วนเป็น 'ฉัน' ที่ดิ้นรนรำพันไปตามอาการเห็นแก่ตัว คำนึงถึงแต่ตัวเอง

เมื่อไม่อาจดับความรำพันได้ ทุกข์ก็ก่อตัวใหญ่ขึ้นท่วมทับจิต จึงไว้ทุกข์ระยะหนึ่ง เพื่อฉันจะได้เก็บความทุกข์ไว้ขบเคี้ยวต่อไป

เมื่อจะขบเคี้ยวทุกข์อยู่คนเดียวก็แปลกประหลาด เคอะเงิน จึงเกณฑ์คนอื่นมาเป็นทุกข์ด้วยกัน จึงกำหนดเป็นธรรมเนียมว่าทุกคนต้องไว้ทุกข์ให้ผู้ตาย จะได้ขบเคี้ยวความทุกข์อย่างเป็นที่ยอมรับของสังคม คนอื่นที่ไม่รู้สัจจะเช่นกัน เมื่อธรรมเนียมกำหนดให้ไว้ทุกข์ ก็พยายามทำตนให้เป็นทุกข์ตามๆ กันไป ช่วยกันผลิตทุกข์ต่อ แทนที่จะช่วยกันดับทุกข์ตามที่ พระผู้มีพระภาคทรงโปรด หลวงปู่ หลวงพ่อสอน เลยกลายเป็นช่วยกันเพิ่มทุกข์ให้มากและยาวนาน

ทั้งหมดนั้น คือ อัตตา และเป็นอัตตาที่กลืนกินความเจ็บปวดจนเศร้าหมอง จิตเสียหาย สติปัญญาเสื่อมไปชั่วขณะ

แล้วการไว้ทุกข์เป็นประโยชน์ต่อผู้ตายไหม

ลองพิจารณาความเป็นจริง

หากเราเป็นผู้ตาย เราทำความดีไว้มากมายในชีวิต ตายแล้วไปสู่สวรรค์ เมื่อเราลอยอยู่บนสวรรค์ สุขสบายอย่างยิ่ง พระผู้มีพระภาคตรัสว่า ความสุขของพระเจ้าจักรพรรดิในโลกไม่ถึง 1 ใน 16 ของความสุขในสวรรค์ เมื่อเรากำลังเสวยสุขอย่างยิ่งบนสวรรค์ มองมาดูลูกหลานบนโลกมนุษย์ อยากเห็นลูกหลานเป็นทุกข์หรือเป็นสุขเล่า

หากเห็นลูกหลานเป็นสุข วิญญาณก็สุขใจ หายห่วง แสงก็ส่องใส เมื่อแสงส่องใสก็ลอยไปสู่ภูมิสูง ศักดิ์ในสวรรค์ก็มาก อาจบอกลูกหลานว่า ดีแล้วลูกหลาน สมานสามัคคีกันนะ พวกเราเจริญมรดกโลก มรดกธรรมที่พ่อแม่สร้างไว้ให้ เอาไปพัฒนาให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมยิ่ง ๆ ขึ้นไปนะ ลูกหลานที่ทำอย่างนี้ ชื่อว่าสนองคุณผู้ตายจริง

หากเห็นลูกหลานเป็นทุกข์ วิญญาณก็จะอาดูรเล็กน้อย เมื่ออาดูรแสงสว่างก็จะหมองไปบ้าง เมื่อแสงจิตเศร้าหมอง ก็ไปภูมิสูงๆ ไม่ได้ ศักดิ์ก็น้อย จนอาจตัดพ้อว่า ลูกหลานเอ๋ย ตอนฉันอยู่ในโลก พวกเธอก็ทำตัวน่าสงสาร จนฉันต้องทำงานหนักเพื่อพวกเธอจนตาย ฉันตายแล้ว พวกเธอก็ยังทำตัวน่าสงสารกันอีก เมื่อไรจะโตกันเสียที ลูกขึ้นมา ทำจิตใจให้ดี สานต่อสิ่งดีๆ ที่พ่อแม่สร้างไว้ให้ ช่วยกันสร้างประโยชน์สุขแก่ทุก

ฝ่ายให้ถึงพร้อม พวกกันเจริญะลูกหลาน พ่อแม่จะได้ตายอย่างสบาย
หายห่วง และไปสูงส่ง

นี่คือความเป็นจริง ที่คนจำนวนมากไม่ดู เพราะมัวดูแต่ความรู้สึกของ
ตัวเอง

แล้วจะออกจากกรรมนิยมทุกข์ได้อย่างไร

ง่ายอย่างยิ่ง

แค่ตั้งจิตหวังดีต่อผู้ตายจริง ๆ

หากผู้ตายไปสวรรค์ ก็อนุโมทนายินดีกับท่านด้วยใจจริง ท่านได้ดีแล้ว
หนอ ท่านสุขสบายจริง ท่านผ่องใสอย่างยิ่ง ข้าพเจ้าปลื้มปีติกับท่าน
เหลือเกิน บุญอันเล็กน้อยที่ข้าพเจ้ามี ข้าพเจ้าขออุทิศแต่ท่านด้วย เพื่อ
รัศมีของท่านจะได้ไพศาลยิ่งขึ้น อย่างนี้วิญญูณชอบแน่นอน จิตผู้แผ่ก็
ผ่องใส เป็นกรรมฐานเทวดานุสติไปในตัว

หากผู้ตายไปอบายก็ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้

หากไม่รู้ผู้ตายไปไหน ก็บอกให้มาหา มาส่งข่าว ว่าสุขสบายดีไหม
ต้องการอะไรก็ให้บอก จะได้ทำบุญไปให้

หากติดต่อไม่ได้ ก็ทำบุญอุทิศให้ไว้ก่อน ด้วยเหตุนี้ หน้าที่ของอนุชน

ประการหนึ่งที่พระผู้มีพระภาคทรงบัญญัติไว้ คือ ทำบุญให้บรรพชน
เนื่อง ๆ เป็นกตัญญูกตเวที

เมื่อตั้งใจทำเพื่อผู้ตายจริงๆ ใจจะไม่มีที่สำหรับความเศร้าสร้อยรำไร
รำพัน หรือที่เก็บทุกข์เลย ตรงกันข้าม จิตจะเป็นสุขมากที่เราได้ช่วย
ผู้ตายให้ไปสู่ภูมิสูง ๆ และสุขสบาย ผ่องใสได้

จิตไปสู่ภูมิใดนั้น สำคัญที่สุดสำหรับผู้ตาย เพราะอายุในมิติอื่นยาวนาน
กว่าโลกนี้มากนัก

ลูกหลานคนใด ที่ยังไม่มีโอกาสสนองคุณพ่อแม่ได้มากในขณะที่ท่านมี
ชีวิตอยู่ แต่นำจิตท่านสู่สุคติสุคติได้ ก็ทดแทนคุณได้หมด และพ่อแม่ที่
ไปสู่สุคติสุคติแล้วนั้นแหละ จะตามดูแลลูกหลานนั้นอย่างดี

โดยสรุป

หากทำเพื่อความรู้สึกของตนเอง ก็จะเป็นทุกข์ และไว้ทุกข์

หากทำเพื่อความรู้สึกและประโยชน์สุขผู้ตาย ก็จะไม่ทุกข์ แต่สร้าง
ความสุขแก่ผู้ตาย และผู้กำลังจะตาย คือ คนเป็นทั้งหลาย

เมื่อเห็นการเกิดการตายเป็นทุกข์ที่ไม่คุ้มค่า ไร้สาระ ตามที่พระผู้มีพระ
ภาคตรัสรู้แล้ว ก็จะเจริญธรรม พากันหลุดพ้นจากตัณหาในภพชาติ
ไปสู่ความอมตะ ไม่ต้องเกิด-ตายอีกต่อไป จึงไม่มีการไว้ทุกข์ใด ๆ ใน

พุทธธารยธรรม มีแต่การดับทุกข์ถาวร

แท้จริงแล้ว ไม่มีการจากใด ๆ ในจักรวาลทั้งปวง

ติดตามมูลนิธิอุทยานธรรม

Line Official Account

@uttayarndham

